

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

ERKEK PANTOLON ÜRETİMİ

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	3
1. ERKEK PANTOLONU TEKNİK ÇALIŞMALARI	3
UYGULAMA FAALİYETİ.....	4
1.1. Pantolon Yan Cebi Dikim İşlemleri	5
UYGULAMA FAALİYETİ.....	5
1.2. Patletli Fermuar Dikim İşlemleri	11
UYGULAMA FAALİYETİ.....	11
1.3. İlik-Düğmeli Patlet Dikim İşlemleri.....	18
UYGULAMA FAALİYETİ.....	18
1.4. Erkek Pantolon Kemer Dikim İşlemleri	24
UYGULAMA FAALİYETİ.....	24
ÖĞRENME FAALİYETİ- 2	27
2. ERKEK PANTOLONU KESİMİ	27
2.1. Model Analiz İşlemleri.....	28
2.2. Asgari Çalışma Talimatı Hazırlama	29
2.3. Kalite Niteliklerini Belirleme	31
2.4. Erkek Pantolonu Kesim İşlemleri	32
2.4.1. Kumaşı Kesme Hazırlama İşlemleri.....	32
UYGULAMA FAALİYETİ.....	33
2.4.2. Kalıbı Kumaşa Yerleştirme İşlemleri.....	33
UYGULAMA FAALİYETİ.....	35
ÖĞRENME FAALİYETİ - 3	37
3.1. Erkek Pantolonu Dikim Planı Hazırlama İşlemleri.....	37
3.2. Makine Parkını Belirleme İşlemleri	40
3.3. Erkek Pantolonu Dikim İşlemleri.....	42
UYGULAMA FAALİYETİ.....	42
ÖĞRENME FAALİYETİ - 4	69
4. ERKEK PANTOLONU SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ	69
4.1. Erkek Pantolonu Son Ütüleme İşlemleri	69
4.1.1. Pantolon Ütü Talimatı	69
4.1.2. Erkek Pantolonu Son İşlemler	69
UYGULAMA FAALİYETİ.....	70
4.2. Erkek Pantolonu Son Kontrol İşlemleri.....	71
4.2.1. Duruş Formu Kontrolü	71
4.2.2. Ölçü Kontrolü	71
4.2.3. Malzeme Uyum Kontrolü	71
UYGULAMA FAALİYETİ.....	72
4.3. Erkek Pantolonu Kritikler Doğrultusunda Düzeltme İşlemleri.....	73
UYGULAMA FAALİYETİ.....	73
MODÜL DEĞERLENDİRME.....	75
KAYNAKÇA	79

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD088
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
DAL/MESLEK	Erkek Giyim Modelistliği
MODÜLÜN ADI	Erkek Pantolon Üretimi
MODÜLÜN TANIMI	Erkek pantolonu ile ilgili teknik çalışmaları ile kesim, dikim, son ütü ve son kontrol işlemlerinin anlatıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	“Overlok ve Kesim” modüllerini başarmış olmak
YETERLİK	Erkek pantolonu üretmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında kalite niteliklerine uygun erkek pantolonu üretebileceksiniz. Amaçlar - Ø Erkek pantolonu teknik çalışmalarını tekniğine uygun olarak çalışabileceksiniz. - Ø Erkek pantolonu ana ve yardımcı malzemelerini kesim tekniğine uygun bir şekilde kesebileceksiniz. - Ø Erkek pantolonu dikim işlemlerini kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz. - Ø Erkek pantolonda son ütü ve son kontrol işlemlerini kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Kumaş, tela, astar (ceplik kumaş), makas, kesim makasları, çizgi sabunu, modelin kesilmiş parçaları, kanca, düğme, fermuar, hazır kemer, düz sanayi makinesi, overlok (3 iplikli), iplik, ütü, ütü masası, ölçü tablosu, mezura
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra, verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda, kazandığınız bilgi ve becerileri belirlemek amacıyla, öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme aracıyla değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Pantolon, erkek giyimini tamamlamakla kalmayıp, aynı zamanda erkeğin evrensel bir simgesi haline gelmiştir.

16. yüzyılda, İtalyan komedi karakteri Pantaleone, bugün palyaçoların giydiği türden bol bir pantolon giyerdi. O dönemde kimsenin giymediği bir giysiyle herkesi güldüren bu komedi türüne “Pantalonnade” denilmiş, zamanla karakterin giysisiyle anılan pantolon sözcüğü batı dillerine girmiştir. Türkçede de pantolon diye kullanılmaktadır. O zamanlar pantolonun bilinen ilk şekli de belden başlayıp, bacakları ayrı ayrı sararak genellikle ayak bileklerine kadar inmekteydi.

Bugünkü pantolona en benzeyen giysiyi, İngiliz George Bryan “Beau” Brummell giymiştir. İngilizlerin dünya çapındaki savaşları, pantolonun dört bir yanda tanınmasını ve kullanılmasını sağlamıştır.

Osmanlı yaşamına pantolon, 1826’da değiştirilen yeniçeri kıyafetleriyle girmiştir. Pantolon Osmanlı-Türk yaşamına ithal bir moda olarak girmesine rağmen, pantolonun tarihinde Osmanlı-Türk kültürünün önemli bir yeri olmuştur. Yabancılar, o dönemlerde şalvara “Türk pantolonu” veya “Harem pantolonu” demişlerdir.

Geçen zaman içerisinde pantolon, moda da bağlı olarak çok değişik modellerde üreilmeye başlanmıştır. Böylece modellerine ve kullanım yerlerine göre; klasik, golf, kapri, kayak, balıkçı, denizci, jean, şalvar, İspanyol ve bahçıvan pantolonu vb. isimlerle tanımlanmıştır.

Erkek Pantolonu Üretimi Modülünde; bir pantolonun model analizini yapmayı, asgari çalışma talimatını hazırlamayı, kalite niteliklerini belirlemeyi, pantolonun teknik çalışmalarını uygulamayı, ana ve yardımcı malzemelerinin kesimini, dikim planı hazırlamayı, makine parkını belirlemeyi, dikim işlemlerini, ara ütü ve son ütü ve son kontrol işlemlerini yapabileceksiniz.

Bu modülde dikim işlemlerini yaparken aynı işlemi yapabilecek değişik makineler ve yöntemler anlatılmıştır. Sizler okullarınızda ya da modülü uygulayacağınız yerlerde bulunan imkânlarınıza göre makine parkını kurabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda, gerekli ortam hazırlandığında, erkek pantolonu teknik çalışmalarını tekniğe uygun olarak çalışabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Erkek pantolonu cep, patlet, kemer dikimini, sektörde gözlemleyiniz. Daha önce öğrendiğiniz patlet, cep ve kemer çalışmaları ile farkını rapor ederek sınıfta arkadaşlarınız ile tartışınız.

1. ERKEK PANTOLONU TEKNİK ÇALIŞMALARI

Her giysi uygulamasında olduğu gibi, erkek pantolonu dikiminden önce teknik parçaların çalışılması gerekmektedir. Teknik parçaları önceden çalışmanız, dikeceğiniz pantolonu daha kolay çalışmanıza yardımcı olacaktır. Teknik parçalar genelde patiska, Amerikan ya da pantolonluk kumaşlardan çalışılır. Teknik parçalar cep, patlet olarak bölüm bölüm çalışılabildiği gibi yarım pantolon üzerinde de bütün teknik çalışmalar uygulanabilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Teknik Parça Kesimleri	
Kumaşlarınızın hatalı olup olmadığını kontrol ediniz.	Kumaşları masanın üzerine açarak, aydınlık bir ortamda kumaş hatası olup olmadığına bakınız.
Kumaşınızı masaya düzgün bir şekilde seriniz.	Kumaşta katlanmalar ve kırışıklıklar olmaması için kumaşın üzerini uzun cetvelle sıyırarak düzeltiniz.
Kumaşa yerleşecek kalıplar ve adetleri: Yan cep için; pantolon ön x 1, cep karşılığı x 1, cep pervazı x 1 Patletler için: sağ ve sol patlet parçaları x 4 sağ pantolon parçası x 2 sol pantolon parçası x 2 Kemer için: kemer parçası x 1	Önce büyük parçaları, aralarına küçük parçaları yerleştiriniz. D.B.İ. yönüne dikkat ediniz.
Astara yerleşecek kalıplar ve adetleri: Cep ve patletler için: cep torbası x 1 patlet astarı x 2 patlet biyesi x 2	
Telaya yerleşecek kalıplar ve adetleri: cep ağzı x 1 cep pervazı x 1 patlet x 2 kemer x 1	
Teknik parçalara ait kalıpların etrafından çizgi taşı ile çiziniz.	Tersi yüzü birbirine karışmasını önlemek için parçaların üzerine çizgi taşı ile işaret koyunuz. Meto vurma makinesiyle parçaların arkasına meto da vurabilirsiniz.
Etrafından çizdiğiniz çizgilerden kesiniz ve gerekli çıtları atınız.	Çıtları alırken; çıt boylarının (derinliğinin) 0.5cm'den fazla olmamasına dikkat ediniz.

1.1. Pantolon Yan Cebi Dikim İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem basamakları	Öneriler
Cep ağzına, pervazına telalarını yapıştırınız. Cep karşılığının bel ve yan kenarları hariç diğer yerlerine, cep pervazında ise cep ağzının karşı kenarına overlok çekiniz.	Parçalara overloğu ön yüzden çekiniz. Dikkatli olunuz. İş güvenliğine önem veriniz.
Alta cep torbası, araya beden parçası en üstte ise cep ağzı pervazını beden ile yüz yüze gelecek şekilde yerleştiriniz ve cep ağzına makine çekiniz.	Cep torbası kalıbı hazırlarken cebin dışında kalan kısmı keserek, işlem basamağını kısaltıp, astardan tasarruf yapabilirsiniz. Cep pervazını cep ağzına içe dönme payı vererek hazırlayabilirsiniz. Makine dikiş ayarlarınızı kontrol ediniz.

Cep ağzındaki payları keserek düzeltiniz.	İçte kalacak payları, makine çektikten sonra, kalınlık yapmaması ve dışarıya kötü bir görünüm vermemesi için katlı kesim yapabilirsiniz. Detaylara önem veriniz.
Cep ağzı pervazını çevirip ütöleyerek çima çekiniz.	Pervaz üstüne çima çekmek, dikiş paylarını yatıştırarak dönüşü kolaylaştırır. Ayrıca cep ağzının daha sağlam olmasını sağlar.
Pervazı içe katlayarak, cep ağzına gaze dikişi çekiniz.	Görselliğe önem veriniz. Alanınızla ilgili yenilikleri takip ediniz.

Cep ağızı pervazını overlok dikişinin dibinden cep torbasına dikişiniz.	Overloğun dibinden makine çekmeye özen gösteriniz, daha fazla pay katlanarak kalınlık yapabilir.
Cep karşılığını overloğun dibinden pervaz ile aynı yüzde cep torbasına dikişiniz.	Pantolon yan kenarı ile karşılığın yan kenarını üst üste getiriniz. İsteğe göre cep karşılık kenarını içe kıvrarak çima çekme yöntemiyle de cep torbasına tutturabilirsiniz. Dikim tekniklerine uygun çalışınız.
Cep torbasını katlayarak alt kenarını kapatınız. Cep torbasını çevirerek üzerine gaze dikişi çekiniz. Cep torbasının bel ve yan kenarlarını pantolona tutturunuz.	Cep torbasını çevirdikten sonra, payları içine alacak şekilde yüzünden gaze dikişi çekiniz. Cep torbası etrafını temizlemek için diğer yöntemleri de kullanabilirsiniz. Bunlardan biri, cep torbasının etrafını 5 iplik overlok çekerek temizlemektir. Diğer bir yöntem ise; cep torbasının etrafına biye geçirmektir ki bu yöntem erkek giyiminde sıkça kullanılmaktadır.

Cep ağızı bitim yerine sağlamlaştırma dikişi yapınız.	Bu işlemi ponteriz makinesiyle yaparsanız, kolay, sağlam ve görüntüsü güzel olur. Görselliğe önem veriniz.
Cep ağzının bel kısmından yaklaşık 2cm aşağıda, enine sağlamlaştırma dikişi yapınız.	Buradaki uygulama; cep ağzının hemen kemerin altından açılarak başlamaması içindir. Buradaki dikişi, düz sanayi makinesiyle yapabileceğiniz gibi ponteriz makinesiyle de yapabilirsiniz.
Cep torbasını ütöleyiniz.	Cep torbasında, dikişlerde çekme ve büzme var ise ütöleyerek gideriniz.

	Cep pervazı ve cep karşılığının, cep torbasına monte edilmesi sırasında; üst iplik kumaş renginden alt iplik ise cep torbası renginden olabilir.
Pantolon yan cebinin bitmiş ütüsünü yapınız.	Bol buhar vererek ve boyuna doğru ütöleme yapınız. İş güvenliğine önem veriniz. Süreyi iyi kullanınız. Estetik değerlere önem veriniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek kontrol listesindeki kriterlere göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Kumaşlarınızın hatalı olup olmadığını kontrol ettiniz mi?		
Önce büyük parçaları, aralarına küçük parçaları yerleştirdiniz mi?		
Teknik parçalara ait kalıpların etrafından çizgi taşı ile çizdiniz mi?		
Etrafından çizdiğiniz çizgilerden keserek çıtları attınız mı?		
Cep ağzına, pervazına telalarını yapıştırdınız mı?		
Cep ağzını payına uygun diktiniz mi?		
Cep ağzındaki payları keserek düzeltiniz mi?		
Pervazı içe katlayarak, cep ağzına gaze dikişi çektiniz mi?		
Cep karşılığını overloğun dibinden pervaz ile aynı yüzde cep torbasına diktiniz mi?		
Cep torbasını katlayarak alt kenarını kapattınız mı?		
Cep torbasını çevirerek üzerine gaze dikişi çektiniz mi?		
Cep ağzı üstüne ve bitim yerine sağlamlaştırma dikişi yaptınız mı?		
Pantolon yan cebinin bitmiş ütüsünü yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa uygulama faaliyetini tekrarlayınız, yoksa diğer uygulama faaliyetine geçiniz.

1.2. Patletli Fermuar Dikim İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

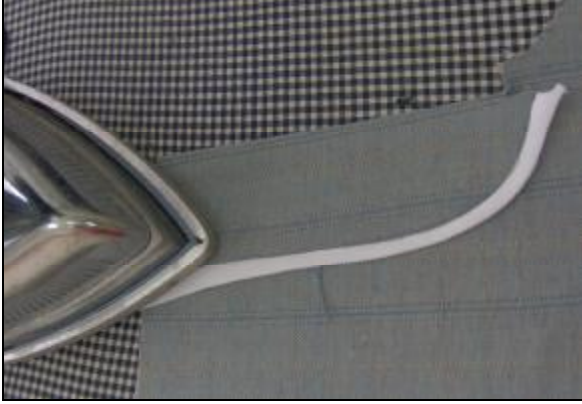
İşlem basamakları	Öneriler
Patlet parçalarına tela yapıştırınız.	Patlet parçalarının telasını, ütü ile yapıştırabileceğiniz gibi, tela yapıştırma presleriyle de yapıştırabilirsiniz. Tela yapıştırırken ütü ısısına dikkat ediniz. Gerekli iş güvenlik ortamını oluşturunuz.
Sağ patlet parçasına fermuarı yerleştiriniz ve kenarından dikiş.	Makine baskı ayağının altına, fermuar dişinin gelmemesine dikkat ediniz. Detayları önemseyiniz.

Sağ pantolonun patlet takılacak yerini çizilatarak 1cm içeriye ütüyle kıvrınız.	Kıvrırma işlemini yaparken dikiş payının dönüş kısmını çiziltmek, ağı dikişi kapamasını yaparken gereklidir. Patletin daha düzgün ve rahat çalışılmasını sağlayacağı için mutlaka ütüleme yapınız. Görselliğe önem veriniz.
Fermuar tutturduğunuz patlet parçasını, sağ pantolon parçasının altına yerleştirerek çima çekiniz.	Fermuarı dikerken, fermuar dişlerini dikmemek ve elciğin rahat işlemesi için, kumaş ile fermuar dişleri arasında mesafe bırakınız. Fermuarı dikerken fermuar ayağı kullanabilirsiniz. Detayları önemseyiniz.
Sağ patletin altına astarını koyarak 1cm'den makine çekiniz.	Astarı dikerken bolluk kalmamasına ya da gerginlik yapmamasına dikkat ediniz. Dikim tekniklerine uygun çalışınız.

Astarı patletin tersine çevirerek, astarın yüzden gözükmemesi için, kumaşı 1mm astar tarafına doğru kaydırarak ütöleyiniz.	Ütüleme kurallarına uyunuz.
Astarın kenarını patlet payına kıvrarak makine çekiniz.	Patlet kenarını, biye ile de temizleyebilirsiniz.

Sağ patletin ütüsünü yapınız.	Her işlemden sonra ara ütü yapmayı unutmayınız. Ütüyü fermuarın üstünde tutmayınız. Düzenli ve titiz çalışınız.
Sol patlet parçasını, sol pantolon parçasına dikiş.	Ağ için cıtlatılan yere kadar makine çekiniz. Detaylara dikkat ediniz. Planlı çalışınız.
Payları patlet yönüne ütüleyerek üzerine çima çekiniz.	Burada yapılacak olan çima dikişi, patletin geri dönüşünü kolaylaştıracağından, bu işlemi mutlaka yapınız. Dikim tekniklerine göre çalışınız.
Patletin kenarını biye ile temizleyiniz.	

	Sol patletteki biye çalışmasını yaparken, biye parçasını bel kısmından uzun bırakınız. Bu uzunluk kemer çalışırken, kemerdeki çıkıntı çalışmasında kullanılan kumaşın kenarında devam edecektir. Pantolon dikim aşamalarındaki bu işlemle ilgili resme bakınız. Detaylara önem veriniz.
Fermuarın diğer kenarını sol patlet parçasına tutturunuz.	Bu işlemi yaparken patlet parçasını açarak dikiş yaparsınız. Dikişin pantolon parçasını tutmamasına özen gösteriniz. Patletin doğru yere yerleşip yerleşmediğine bakmak için patleti kapalı pozisyona getirerek kontrol ediniz. Dikim tekniklerine uygun çalışınız.
Ön ağı çıtlara dikkat ederek dikiş yaparsınız. Payları ikiye açarak ütölünüz.	Ön ağ birleştirmesini yaparken patlet parçalarının düzgün kapanmasına dikkat ediniz.
Sol pantolon parçasının üstüne, patlet üstü dikişini yaparsınız.	Patlet üstü dikişinin net ve güzel

olması için; patlet çizim kalıbı yerleştirip, ince bir sabunla çizerek üstünden makine çekebilirsiniz.

Görselliğe önem veriniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek kontrol listesindeki kriterlere göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Patlet parçalarına tela yapıştırdınız mı?		
Sağ patlet parçasına fermuarı yerleştirerek ve kenarından diktiniz mi?		
Fermuar tutturduğunuz patlet parçasını, sağ pantolon parçasının altına yerleştirerek çima çektiniz mi?		
Sağ patletin altına astarını koyarak 1cm'den makine çektiniz mi?		
Astarın kenarını patlet payına kıvrarak makine çektiniz mi?		
Sağ patletin ütüsünü yaptınız mı?		
Sol patlet parçasını, sol pantolon parçasına diktiniz mi?		
Payları patlet yönüne ütüleyerek üzerine çima çektiniz mi?		
Patletin kenarını biye ile temizlediniz mi?		
Fermuarın diğer kenarını sol patlet parçasına tutturdunuz mu?		
Ön ağı çıtlara dikkat ederek diktiniz mi?		
Sol pantolon parçasının üstüne, patlet üstü dikişini yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa uygulama faaliyetini tekrarlayınız, yoksa diğer uygulama faaliyetine geçiniz.

1.3. İlik-Düğmeli Patlet Dikim İşlemleri

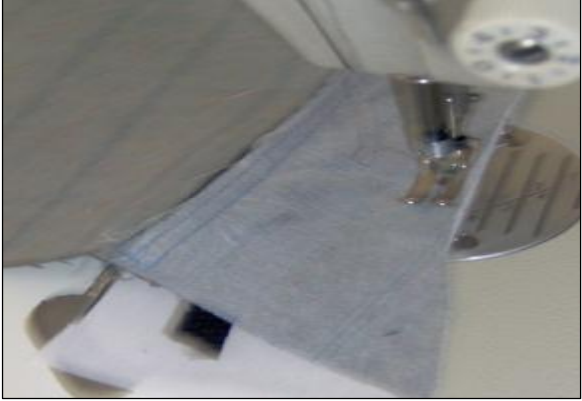
UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Sol pantolon parçasının patlet kısmına, astarı 1cm'den dikişiniz. Makine dikişinizi ön ağ dönüşüne kadar devam ettiriniz.	Patlet parçası ile patlet astarını yüz yüze kapatarak makine çekiniz. Dikim tekniklerine uygun çalışınız. İnce kumaşlarda astar yerine pantolon kumaşını da kullanabilirsiniz. Ancak kalın kumaşlarda, dört kat kumaş olacağından kalınlık yapabilir.
Astarı paylara doğru ütöleyerek üzerine çima çekiniz.	Çima dikişinin paydan düşmemesine ve çıt işaretinde bitirmeye dikkat ediniz.

Sol pantolonun patlet parçasını pantolon tersine katlayarak ütöleyiniz.	Diktiğiniz astarın, pantolonun yüz tarafından gözükmemesi için, astarı ütülerken, bedeni 1mm üzerine kaydırarak ütöleyiniz.
İlik patlet parçasına astar dikiş. Astarı pay tarafına ütöleyerek üzerine çima çekiniz.	Astarla patlet parçasını yüz yüze kapatarak 1cm'den dikiş.
Patlet parçasını ön yüze çevirerek ütöleyiniz. İlik işaretlerini alınız ve iliklerini açınız.	Her işlemten sonra ütü yapınız. İlik açma işlemini bu aşamada yapmalısınız. Biye çalışmasından sonra ilik açma işlemini yapamazsınız.

İlik patletini sol patlet parçasının üstüne yerleştiriniz ve biyelik kumaş ile birlikte makine çekiniz. Biyeyi kırarak patlet kenarını temizleyiniz.	Biyeyi kırmadan önce payları keserek azaltınız. Eğer biye makineniz ya da biye aparatınız varsa, bu işlemi daha çabuk ve kolay yapabilirsiniz. Patletli fermuarda olduğu gibi patlet kenarındaki biyenin, bel kısmını uzun bırakınız. Alanınızla ilgili yenilikleri takip ediniz.
Sağ pantolona, sağ patlet parçasını dikiş.	Bu işlemi de yaparken, patletli fermuar çalışmasını hatırlayınız. Dikişi çıtta bitiriniz.
Sağ patleti paylara doğru ütöleyiniz ve patlet parçasının üzerine gelecek şekilde çima çekiniz.	Ütülerken, yine pantolon parçasını patlet parçasının üzerine 1mm kaydırarak ütöleme yapınız. Çima dikişini çıtta bitiriniz.

Sağ patletin altına astarını koyarak alt ve dış kenarına makine çekiniz.	Makine dikişi çektikten sonra payları keserek düzeltiniz. Dikiş dikerken kesici tertibatlı makineler varsa, kullanmanız işinizi kolaylaştırır. Planlı ve düzenli çalışınız.
Astarı yüze çevirerek ütöleyiniz.	Ütülerken, patlet parçasını, astar parçasının üzerine 1mm kaydırmayı unutmayınız.
Patlet astarının kenarını içeriye doğru kıvrarak pantolon parçasının payına tutturunuz. Sağ patlete düğme işaretlerini alınız ve düğmeleri dikiş.	Patlet astarını patlet payına tuttururken, gerginlik ya da bolluk olmamasına dikkat ediniz. Patlet parçasını kaldırmaması için ince ve sağlam düğme seçiniz. Dikim tekniklerine uygun çalışınız.

Ön ağın çıtalarını üst üste getirerek makine çekiniz ve payları ikiye açarak ütöleyiniz.

Ön ağ dikişini dikerken, daha önceden çıt attığınız paylardan itibaren makine çekiniz.
Ağ dikişini patlet dikişlerine kadar uzatınız.

Ütüledikten sonra sol pantolon parçasına patlet üstü dikişini yapınız.

Patlet üstü dikişini patlet çizim kalıbı uygulayarak ince bir sabun ya da çizgi taşıyla çizerek dikebilirsiniz.

Ayrıca sanayide bulunan patlet üstü dikimi yapan aparatlarla da bu işlem yapılabilir.

Süreyi iyi kullanınız.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek kontrol listesindeki kriterlere göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Sol pantolon parçasının patlet kısmına, astarı 1cm'den diktiniz mi?		
Astarı paylara doğru ütüleyerek üzerine çima çektiniz mi?		
Sol pantolonun patlet parçasını pantolon tersine katlayarak ütülediniz mi?		
İlik patlet parçasına astar diktiniz mi?		
Astarı pay tarafına ütüleyerek üzerine çima çektiniz mi?		
İlik işaretlerini alıp iliklerini açtınız mı?		
İlik patletini sol patlet parçasının üstüne yerleştirdiniz mi?		
Biyelik kumaş ile birlikte makine çektiniz mi?		
Biyeyi kırarak patlet kenarını temizlediniz mi?		
Sağ pantolona, sağ patlet parçasını diktiniz mi?		
Sağ patleti paylara doğru ütüleyip patlet parçasının üzerine gelecek şekilde çima çektiniz mi?		
Sağ patletin altına astarını koyarak alt ve dış kenarına makine çektiniz mi?		
Patlet astarının kenarını içeriye doğru kıvrarak pantolon parçasının payına tutturdunuz mu?		
Sağ patlete düğme işaretlerini alıp düğmeleri diktiniz mi?		
Ön ağın çitlarını üst üste getirerek makine çekip payları ikiye açarak ütülediniz mi?		
Sol pantolon parçasına patlet üstü dikişini yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa uygulama faaliyetini tekrarlayınız, yoksa diğer uygulama faaliyetine geçiniz.

1.4. Erkek Pantolon Kemer Dikim İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Kemer köprüsünü hazırlayınız. 10 cm'lik parçalara ayırınız. Kemer parçasına tela yapıştırınız. Kemerin, kemer astarına dikilecek tarafını ütü ile 1cm'den kıvrınız.	Kıvrırma işlemini yaparken eşit kıvrırmaya özen gösteriniz. Gerekli güvenlik önlemlerini alınız.
Kemerin astara dikilecek kenarına köprü yerlerini (arka ortası, yan dikiş, arka pens üstü, ön ütü çizgisine) işaretleyerek, köprüleri yüzden tutturunuz. Kemer ile astarı yüz yüze gelecek şekilde yerleştiriniz ve makine çekiniz.	Arka ortaya köprü tutturma işlemi ihtiyat payı dikildikten sonra yapılır. Kemer, kemer astarına birleştirirken, ütü ile kırdığınız yerin yaklaşık 1-2mm gerisinden makine çekiniz. Bu işlem, kemerin yüz tarafından, kemer astarının gözükmemesi için yapılır. Detayları önemseyiniz. Dikim tekniklerine uygun çalışınız.

Dikiş paylarını düzeltiniz ve astara doğru ütöleyiniz. Köprünün diğer ucunu kemer üzerine sabitleyiniz. Gerekli köprü bolluğunu vererek köprüleri kemerin pantolona dikilecek kenarına tutturunuz.	Farklı bir yöntem olarak, köprüler pantolon beline monte edilip kemer takma işlemi bittikten sonra kemer kenarına gerekli bolluk verilerek tutturulabilir.
Kemer arka ortasını birleştiriniz. Bu dikiş pantolon ağ dikişinin devamı olacak şekilde düşünerek dikiş.	İleride pantolon kemerinde daraltma ya da genişletmeye ihtiyaç olabilir. Bu nedenle arka ortasında fazla pay (ihtiyat payı) bırakılır. (Erkek pantolon kalıbı şablonlama işlemlerini hatırlayınız.) Kemerde uyguladığınız eğimli dikişi astar birleşmesinden sonra simetri olarak dikiş. Bu işlem astar katlandıktan sonra kemerle uyumu için önemlidir.
Kemer arka ortası dikiş payını, ikiye açarak ütöledikten sonra, kemer bitmiş ütüsünü yapınız.	Ütülemede, pililerin ütüsünü açmadan ütöleyiniz. Süreyi iyi kullanınız ve zamanında bitiriniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek kontrol listesindeki kriterlere göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Kemer köprüsünü hazırlayarak 10 cm' lik parçalara ayırdınız mı?		
Kemer parçasına tela yapıştırdınız mı?		
Kemerin, kemer astarına dikilecek tarafını ütü ile 1cm'den kıvırdınız mı?		
Kemerin astara dikilecek kenarına köprü yerlerini işaretleyerek, köprüleri yüzden tutturdunuz mu?		
Kemer ile astarı yüz yüze gelecek şekilde yerleştirerek, makine çektiniz mi?		
Dikiş paylarını düzelterek astara doğru ütülediniz mi?		
Köprünün diğer ucunu kemer üzerine sabitlediniz mi?		
Gerekli köprü bolluğunu vererek köprüleri kemerin pantolona dikilecek kenarına tutturdunuz mu?		
Kemer arka ortasını birleştirdiniz mi?		
Kemer arka ortası dikiş payını ikiye açarak ütülediniz mi?		
Kemer bitmiş ütüsünü yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa uygulama faaliyetini tekrarlayınız, yoksa diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda, gerekli ortam hazırlandığında, erkek pantolonu ana ve yardımcı malzemelerini, kesim tekniğine uygun bir şekilde kesebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Erkek pantolon üretiminde kullanılan kumaşları ve özelliklerini, sektörde araştırarak numune parçalardan oluşan bir katalog hazırlayınız. Araştırmanızı ve izlenimlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

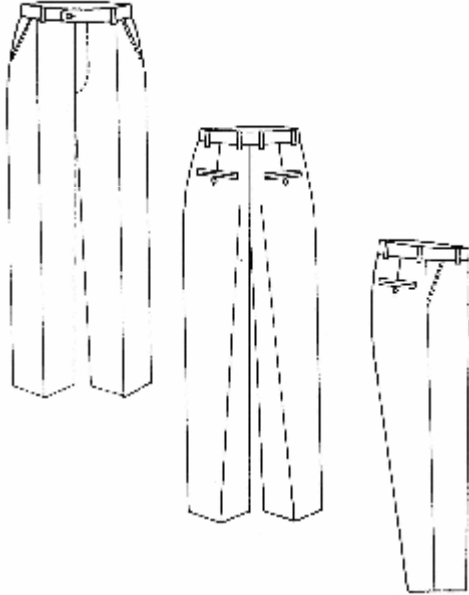
2. ERKEK PANTOLONU KESİMİ

ÖLÇÜ TABLOSU

MODEL ADI: ÜRÜN: Erkek Pantolonu					TARİH: KUMAŞ CİNSİ:				
BEDENLER	44	46	48	50	52	54	56	58	60
Bel 1/2	38	40	42	44	46	48	50	52	54
Basen 1/2 (patlet altından)	48,5	50,5	52,5	54,5	56,5	58,5	60,5	62,5	64,5
Baldır (ağdan 2,5 cm aşağı)	30,4	31,6	32,8	34	35,2	36,4	37,6	38,8	40
Paça	21	21	22	22	22	23	23	24	24
İç boy	83	83	85	85	85	85	87	87	87
Yan boy	115	115,5	116	116,5	117	117,5	118	118,5	119
Ön ağ (Kalça hariç)	21,2	21,8	22,4	23	23,6	24,2	24,8	25,4	26
Arka ağ (Kalça hariç)	33,3	34,2	35,1	36	36,9	37,8	38,7	39,6	40,5
Kemer yük.	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Pat boyu	17	17	17	17	17	17	17	17	17
Pat eni	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Yan cep ağızı (eğik cep)	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5
Fermuar boy	16	16	16	16	16	16	16	16	16
Arka cep eni	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	15	15,5	16	16,5
Kemer gen.	78	80	82,5	85,5	88	90	93	98	103
Birit (köprü) yüksekliği	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Birit (köprü)eni	1	1	1	1	1	1	1	1	1

2.1. Model Analiz İşlemleri

ÜRÜN: ERKEK PANTOLONU	TARİH:
BEDEN NU:50	MODEL ANALİZİ
GRAFİK ÇİZİM	- Ø Önde yan cepli, - Ø Arkada çift fletto cepli, - Ø Arka ceplerin üzerinde ilik-düğmeli, - Ø Önde iki, arkada dört adet köprülü, - Ø Sol pantolon belinin patlet üstüne gelen kısımda biritli, - Ø Sol patlet kenarında biye çalışmalı, sağ patlet altında ise astar çalışmalı, - Ø Ceplik kumaştan hazırlanmış ağ fodelli (fodel), - Ø Hem kemer çıkıntısında hem de sağ patletin kemer uzantısında örme ilikli (göz ilik), - Ø Köprü üst ve altlarında, patletin dönüş ve bitim yerinde, arka cep ve ön ceplerin ağızlarında ponterizli, - Ø Ön pantolonda tek pilili ve ütü kat izi bu pilinin uzantısıdır. - Ø Pantolonda dize kadar astarlı, - Ø Kemer hazır astarlı, - Ø Kemerde kanca ve düğmeli, - Ø Fermuarlı patletli,

PARÇA LİSTESİ

KUMAS

Ön pantolon adet	: 2 adet
Sağ patlet adet	: 1 adet
Sol patlet adet	: 1 adet
Arka pantolon 2 adet	: 2 adet
Ön yan cep karşılığı	: 2 adet
Ön yan cep pervazı	: 2 adet

ASTAR

Ön yan cep torbası	: 2 adet
Arka cep torbası	: 2 adet
Sağ patlet astarı	: 1 adet
Sol patlet biye parçası	: 1 adet
Diz astarı	: 2 adet
Fodel parçası	: 2 adet

TELA

Kemer	: 2
Fleto cep yeri	: 1
Fleto cep par.	: 4
Ön yan cep ağzı	:

DÜĞME

Arka cep fleto	: 4 adet
Arka cep fleto karşılığı	: 2 adet
Kemer	: 2 adet
Birit	: 1 adet
Kemer çıkıntısı	: 1 adet
Köprü 60cm	: 1adet

Düğme	:3 adet
Kanca	: 1 çift
Fermuar	:1 adet (16cm)
Hazır kemer astarı	:1m

2.2. Asgari Çalışma Talimatı Hazırlama

Asgari çalışma talimatı, genellikle müşteri tarafından istenen özelliklerden ürün için oluşturulabilir. Müşteri bu isteklerini sipariş formunda belirtebilir. Ayrıca işletmede herhangi bir bölümün çalışmaları için de talimat hazırlanabilir. İşverenin, çalışanlarından istediği ya da uyması gereken kuralların yazılması da bir talimattır. Asgari çalışma talimatı ürünün tamamı için hazırlanabildiği gibi bazen de sadece bir veya birkaç işlem için de talimat hazırlanabilir.

Aşağıda erkek pantolonu için (yani ürünün tamamı) hazırlanan asgari çalışma şartlarını göreceksiniz:

- Ø Dikiş aralığını 1cm' de 4 batış olarak ayarlayınız.
- Ø Pantolondaki bütün dikiş paylarını 3 iplik overlok ile temizleyiniz.
- Ø Fermuarı, kumaşın kendi renginde ve plastik dişli seçiniz.
- Ø Metal kanca kullanınız.
- Ø Düğmeyi, üstten delikli ve plastik seçiniz.
- Ø İlik, ponteriz, dikiş ipliği rengini, kumaş rengi ile aynı çalışınız.
- Ø Dikiş payı genişliği (arka ağ hariç) en az 10mm olacak şekilde işaretleyiniz.
- Ø Gerilimsiz bir dikişin elde edilmesi ve kumaşın zedelenmemesi için uygun iğneler kullanınız.

- Ø Dikiş başlangıç ve sonlarında sağlamlaştırma yapınız.
- Ø Cep ağızları ve köşelerinde sağlamlaştırma yapınız.
- Ø Cep torbalarını tulum şeklinde çevirerek temizleyiniz.
- Ø Cepleri aynı büyüklükte çalışınız ve işaretlere uyunuz.
- Ø Sol patlet kenarına biye, sağ patletin altına ise ceplik kumaştan astarlama çalışınız.
- Ø Kemer yüksekliğini 4cm çalışınız.
- Ø Köprüleri 1 x 5cm çalışınız.
- Ø Köprülere, arka cep fleto kenarlarına, yan cep başlangıç ve bitim yerlerine, patlet dikişinin bitiş yerine ponteriz yapınız.
- Ø Bakım etiketini cep torbasına dikişiniz.
- Ø Firma etiketini arka orta kemerine dikişiniz.
- Ø Paçalara overlok çekerek katlama yapmadan bırakınız.
- Ø Pantolonun paçalarını pres ütü ile ütöleyiniz.
- Ø İstenen ölçülere uygun çalışınız.

2.3. Kalite Niteliklerini Belirleme

Kalite nitelikleri formunda dikişlerin ya da ürün üzerinde yapılan çalışmaların, olması gereken ölçüleri ve toleransları verilmektedir. Bu formdaki ölçülere göre ürünlerin kalite kontrolü yapılır. Ancak birçok kuruluş toleransları kabul ederken bazıları ise sadece kendi verecekleri ölçüde çalışılmasını talep etmektedirler.

KALİTE NİTELİKLERİ				
ÜRÜN: Erkek pantolonu				
	Kalite Özellikleri	Model 1		
Nu	Tanımlama	Standart cm	Tolerans mm	
			+	-
1	Kemer yüksekliği	4cm	1	1
2	Kemer çıkıntının uzunluğu	5cm	1	1
3	Patlet boyu	18cm	3	3
4	Patlet üstü dikişi genişliği	4cm	1	1
5	Kemer altına takılan biritin bitmiş uzunluğu ve eni	2x1cm	1	1
6	Köprü genişliği	1cm	1	1
7	Köprü uzunluğu	5cm	1	1
8	Arka cep yerinin belden uzaklığı	6cm	1	1
9	Arka cep yerinin arka ağa uzaklığı	6cm	1	1
10	Arka cep genişliği	13cm	2	2
11	Arka cep fleto yüksekliği	1,2cm	1	1
12	Pantolon yan cep açıklığı	4cm	1	1
13	Ön pantolon pili genişliği	4cm	1	1
14	Basen genişliği 1/2	54,5	5	5
15	Arka ağ yüksekliği	36cm	5	5
16	Ön ağ yüksekliği	23cm	5	5
17	Bel genişliği 1/2	44cm	5	5
18	Dış (yan) boy	116,5cm	10	10
19	İç boy	85cm	7	7
20	Dikiş başlangıç ve sonundaki sağlamlaştırmanın boyu	0,5cm	1	1
21	Ponterizin boyu	0,5cm	0	0
NOT: Toleranslar mm cinsinden verilmiştir. NOT: Her firmanın tolerans değerleri farklı olabilir. Bunun için firmalar kabul edebilecekleri toleransları, önceden üretimi yapan firmaya bildirirler. Üretimci, müşterinin bu isteklerine göre çalışmayı yapmak zorundadır.				

2.4. Erkek Pantolonu Kesim İşlemleri

2.4.1. Kumaşı Kesme Hazırlama İşlemleri

Kesim aşamasında dikkat edilerek en önemli esaslardan biri, kumaşın tüy yönlü, desen yönlü, çizgili, kareli ya da düz oluşudur. Tek yönlü desene sahip veya tüylendirme yapılmış kumaşlarda pantolon kalıpları tek yönlü olarak yerleştirilmelidir. Yönsüz kumaşlarda ise iki yönlü kalıp yerleşimi yapılarak, kumaştan daha fazla tasarruf sağlanabilir. Çizgili ve kareli kumaşlarda ise; çizgi ve karelerin birbirini takip etmesine dikkat edilerek yerleşim yapılır.

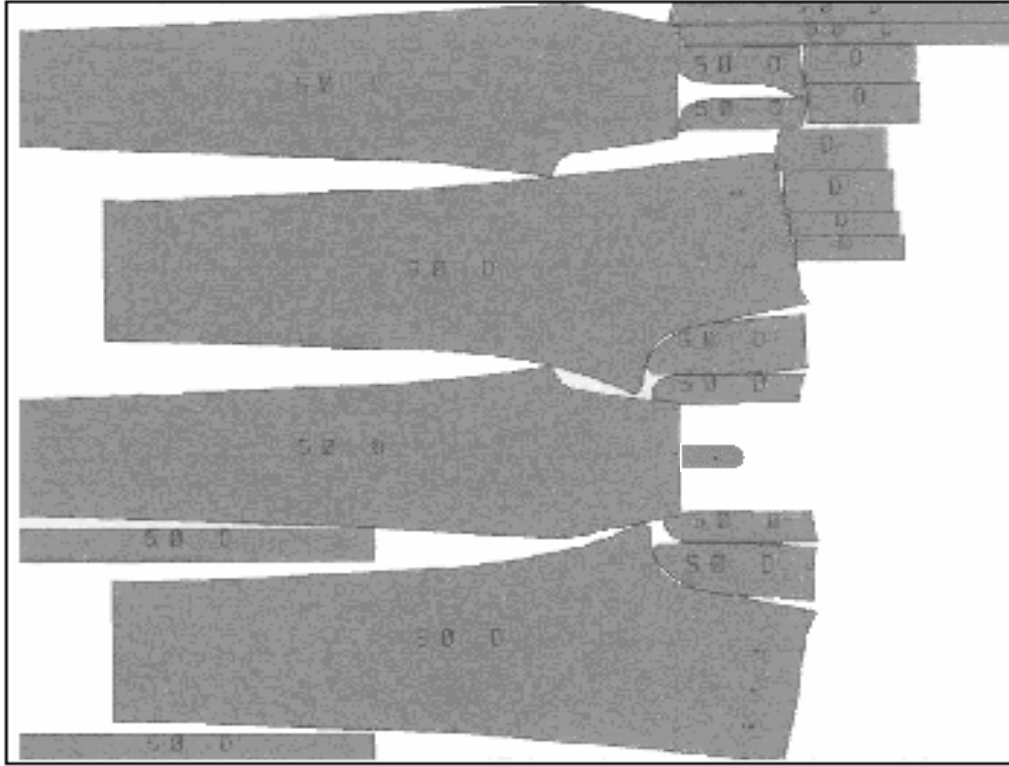
UYGULAMA FAALİYETİ

Kumaşı Kesime Hazırlama

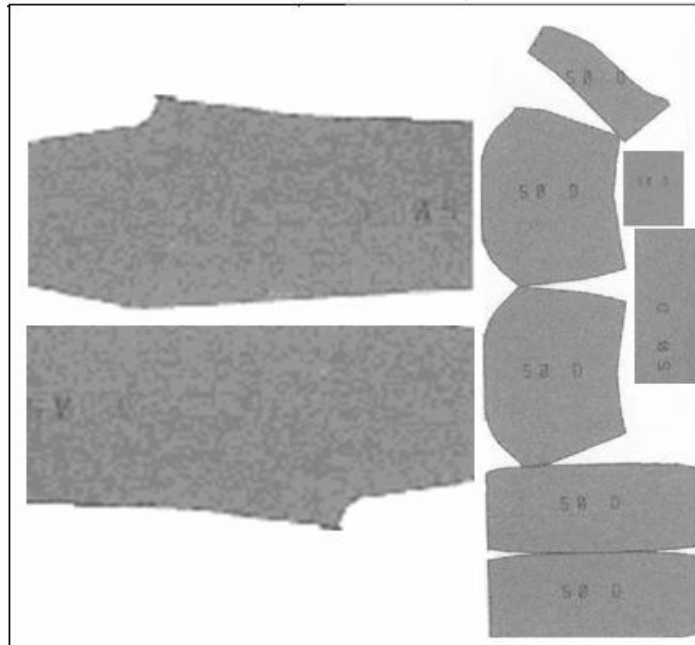
İşlem Basamakları	Öneriler
Kumaşı, kumaş kontrol makinesinden geçirerek kontrol ediniz. Hata tespit ettiğiniz yerleri işaretleyiniz.	Kumaşları masanın üzerine açarak ya da ışıklı kumaş kontrol makinesinden geçirerek, kumaş hatası olup olmadığına bakınız.
Birden çok kumaş topu kullanılacaksa her bir topun enini belirleyiniz.	En dar kumaşı üste sermek ve bu kumaş enine uygun pastal planı hazırlamak için önemlidir.
En geniş ende kumaşı en alta sereceğinizden seçiniz ve serim masasına seriniz.	Uygun pastal serim şeklini belirleyiniz.
Kumaş başını düzeltiniz.	Düzgün serim için önemlidir.
Pastal planınızdan pastal uzunluğunu belirleyiniz ve pastal katlarını atınız.	Üretim miktarını planlayarak kat sayısını belirleyiniz.
Aynı şekilde yardımcı malzeme (astar, tela) serimini yapınız.	

2.4.2. Kalıbı Kumaşa Yerleştirme İşlemleri

Tek bir beden yerleşimi yapıldığı zaman fire miktarı artmaktadır. Ancak birden çok beden yerleşimi olursa daha ekonomik yerleşim planlanır. Eğer bilgisayarda yerleşim planı hazırlanırsa verimlilik yüzdesinin en az %75 olması hedeflenir. Yüzde oranı büyüdükçe daha ekonomik yerleşim yapılacağından bu oranı arttırmak için değişik yerleşim planları denenmelidir.

Şekil 4.1: Erkek Pantolonu Kumaş Kalıp Parçaları Yerleşim Planı (Bir Beden İçin)

Şekil 4.2: Erkek Pantolonu Astar Kalıp Parçaları Yerleşing Planı (Bir Beden İçin)

UYGULAMA FAALİYETİ

Kalıbı Kumaşa Yerleştirme

İşlem Basamakları	Öneriler
Hazırladığınız pastal planını serimi yapılmış pastal üzerine seriniz ütüleyerek yapıştırınız.	Özel pastal yapıştırma ütüsü kullanarak daha iyi sonuç alabilirsiniz.
Uygun kesim aracı kullanarak çizgilerden kesiniz ve gerekli çıtları atınız.	Kavisli yerleri varsa hıyarda (sabit dik bıçak) kullanarak kesiniz ve çıtları da alınız. Çıtları alırken; çıt boylarının (derinliğinin) 0.5cm'den fazla olmamasına dikkat ediniz.
Metolama işlemini yapınız.	Kumaşın tersine ve dikiş hatları dışına yapıştırınız, katlamayınız.
Aynı şekilde yardımcı malzeme (astar, tela) kesimlerini yapınız.	
Erkek Pantolonu Yardımcı Malzeme Kesimi	
Kumaşı gözle ya da kumaş kontrol makinesinden geçirerek kontrol ediniz.	Kumaşları masanın üzerine açarak ya da kumaş kontrol makinesi dediğimiz ışıklı masadan geçirerek kumaş hatası olup olmadığına bakınız.
Astarı ütüleyerek kesime hazırlayınız.	Ütüleme yaparken kumaşı düz iplik yönünde ütüleyiniz. Aksi takdirde kumaş üzerinde esnemeler ve dalgalanmalar oluşabilir.
Bel ve cepler için tela kalıplarının yerleşimini yapınız.	
Kalıplarınızı kumaşa düz iplik yönüne ve ekonomiklik ilkesine uygun olarak yerleştiriniz.	Cep torbaları için kullanılan kumaşlarda, tüy ve desen yönü olmadığından, kalıplarınızı her yöne yerleştirebilirsiniz.
Modele ait kalıpların bütün parçalarının etrafından çizgi taşı ile çiziniz.	Kalıplarınızın etrafından leke bırakmayan ince uçlu çizgi taşı ile çiziniz.
Kalıplar kaymasın diye ağırlık kullanınız.	Ağırlıklar metal, taş vb. kütleler olabildiği gibi kışkaçlarla da kumaşın kenarından masaya sabitleyebilirsiniz.
Yaptığınız çizim ya da pastal resmindeki çizgilerden kesiniz ve gerekli çıtları atınız.	Çıtları alırken, çıt boylarının (derinliğinin) 0.5cm'den fazla olmamasına dikkat ediniz.
Eşleme yapınız.	Aynı meto numaralarının bir grup oluşturmalarına dikkat ediniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek kontrol listesindeki kriterlere göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Model analizini doğru olarak yaptınız mı?		
Asgari çalışma talimatını, doğru olarak hazırladınız mı?		
Kalite niteliklerini doğru olarak belirlediniz mi?		
Kumaşınızı, kesime doğru olarak hazırladınız mı?		
Kalıplarınızı yerleştirirken ekonomiklik ilkesini göz önüne aldınız mı?		
Kumaş, astar, tela pastal planlarını kontrol ettiniz mi?		
Kesime başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini aldınız mı?		
Erkek pantolon kesimini doğru olarak yaptınız mı?		
Metolama yaptınız mı?		
Yardımcı malzeme kesimini doğru olarak yaptınız mı?		
Eşleme yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa Uygulama Faaliyetindeki ilgili konuyu tekrarlayınız. Yoksa bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında erkek pantolonu dikim işlemlerini, kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Sektörde erkek pantolonu dikim işlemlerini araştırarak, bir rapor hazırlayınız ve bilgilerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. ERKEK PANTOLONU DİKİM İŞLEMLERİ

3.1. Erkek Pantolonu Dikim Planı Hazırlama İşlemleri

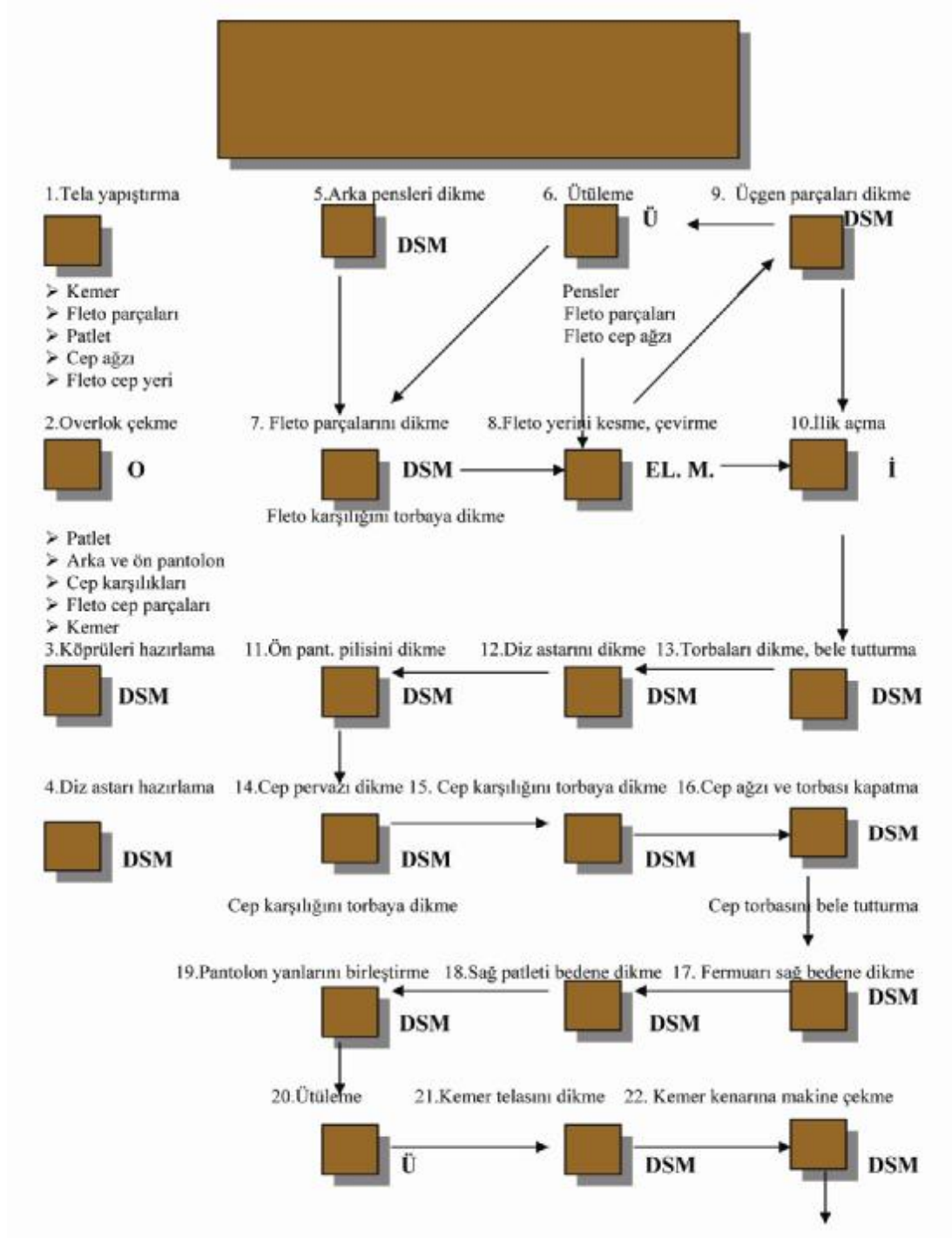
Dikim planı oluşturulurken üretim tablosu da oluşturulur. Üretim tablosu, belli bir zaman içerisinde üretilmesi gereken miktarın, kaç işçi ve kaç makine kullanılarak yapılabileceğinin tespit edilmesini sağlamak amacıyla yapılır. Üretim tablosunda, önce işlemlerin hangi sırada ve hangi makine ile yapılacağı tespit edilir. Daha sonra bu işlemler için standart zamanlar saptanır. Bu standart zamanlar yardımı ile bir işlemde kaç işçi ve kaç makine gerektiği bulunur. Bulunan değerlere göre dikimhanedeki üretim bandı düzenlenir. Her hazır giyim işletmesi, kendi işletmesinin yapısına uygun üretim bandını kurmak için üretim tablosu oluşturup bu hesaplamaları yapmalıdır.

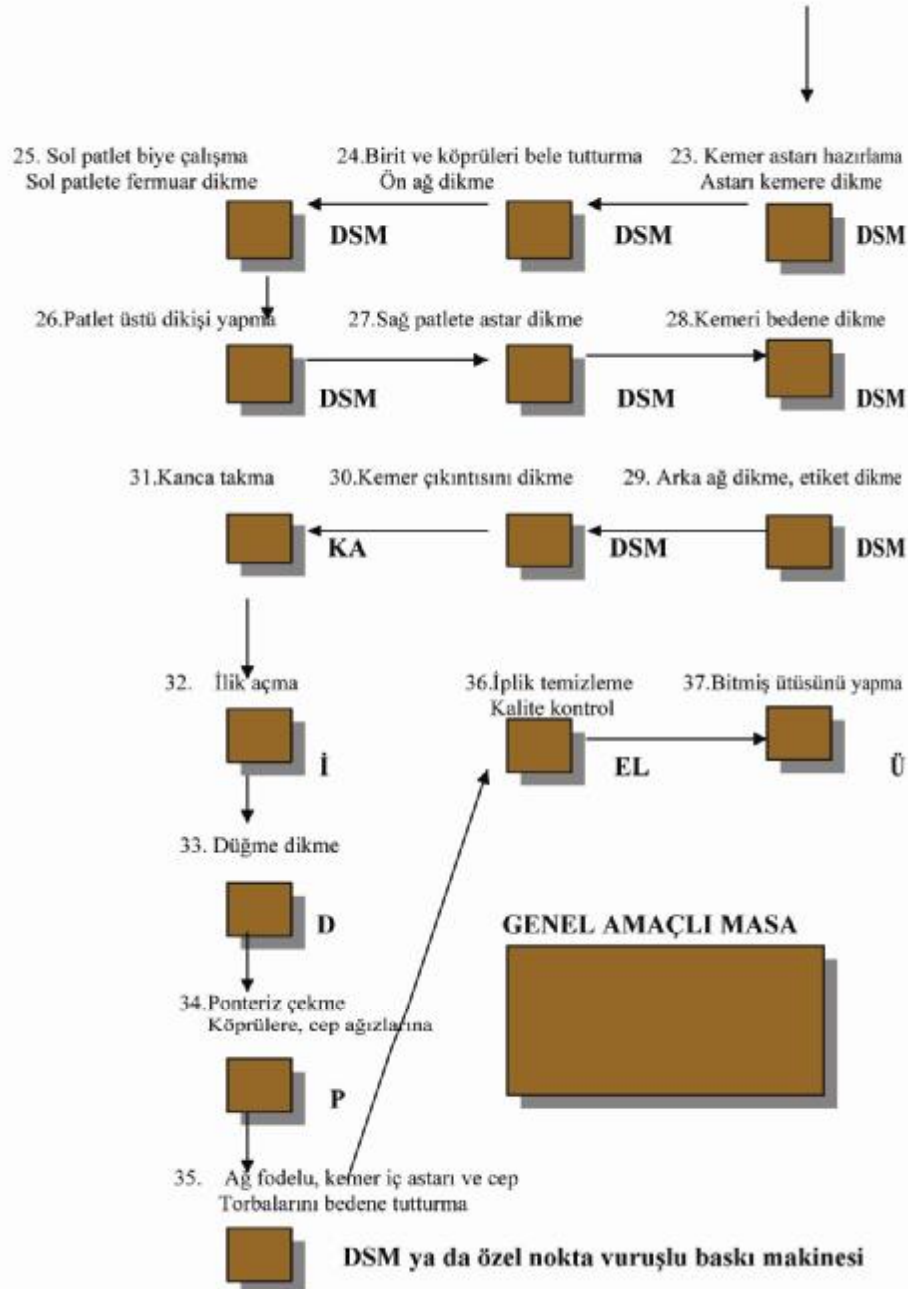
ERKEK PANTOLONU DİKİM PLANI

ÜRÜN: ERKEK PANTOLONU		TARİH:
İşlem nu	Yapılan işin tanımı	Çalışma aracı
1	Tela yapıştırma (kemer, fleto, patlet)	Ütü ya da tela presi
2	Overlok çekme (patlet, ön ve arka pant. ve cep karşılıkları)	Overlok (3 iplikli)
3	Köprüler ve birit hazırlama	DSM
4	Arka pensleri dikme	DSM
5	Arka pensleri ütüleme	Ütü
6	Fleto cep yerine tela yapıştırma	Ütü
7	Fleto parçalarını ütü ile kırma	Ütü
8	Fleto parçalarını cep yerine dikme	DSM
9	Fleto cep yerini kesme-çevirme-üçgen parçaları tutturma	El- makas ve DSM
10	Fleto karşılık parçasını cep torbasına tutturma	DSM
11	Cep ağzını ütüleme	Ütü
12	Fleto cep kenarlarını sağlamlaştırma (ponteriz çekme)	DSM ya da ponteriz m.
13	Fleto cep üzerine ilik-düğme çalışması	İlik-düğme makinesi
14	Fleto cep torbasını kapatma ve bele tutturma	DSM
15	Ön pantolon diz astarını tutturma	DSM
16	Ön pantolon pilisini dikme	DSM
17	Ön pantolon pilisini ütüleme	Ütü
18	Ön pantolon cep ağzına pervaz dikme ve çima çekme	DSM
19	Pervaz parçasını ve cep karşılığını cep torbasına tutturma	DSM
20	Pantolon yan cep torbalarını tulum çalışma	DSM
21	Cep ağzına ve cep bitimine sağlamlaştırma dikişi yapma	DSM ya da ponteriz m.
22	Cep astarını ön bele tutturma	DSM
23	Pantolon ceplerini ve torbalarını ütüleme	Ütü
24	Fermuarı sağ ön bedene dikme	DSM
25	Fermuarla birlikte patleti sağ ön bedene dikme	DSM
26	Sağ patleti ütüleme	Ütü
27	Pantolon yanlarını birleştirme	DSM
28	Yan dikişlere açma ütüsü yapma	Ütü
29	Kemere tela yapıştırma	Ütü
30	Kemer kenarını ütü ile kırma	Ütü
31	Köprüleri ve biriti pantolon beline tutturma	DSM
32	Kemeri pantolona dikme	DSM
33	Dikiş paylarını açarak ütüleme	Ütü

34	Köprü üstlerini tutturma	DSM
35	Pantolon iç paçalarını birleştirme	DSM
36	Dikiş paylarını açarak ütüleme	Ütü
37	Kemer astarını kemere dikme	DSM
38	Sol patlet kenarına biye çalışma	DSM (biye aparatlı)
39	Fermuarı sol patlete tutturma	DSM
40	Patlet üstü dikişini yapma	DSM
41	Sağ patletin tersini astarlama	DSM
42	Patlet ütülerini yapma	Ütü
43	Kemer astarına etiket dikme	DSM
44	Arka ağ dikme	DSM
45	Ağ dikiş paylarını ütüleme	Ütü
46	Kemer çıkıntısını makine çekme ve çevirme	DSM
47	Kancaları takma	Kanca makinesi -El ile
48	İlik açma -düğme dikme	İlik-düğme makinesi
49	Ağa fodel dikme	DSM
50	Cep astar kenarlarını yan dikişlere belirli yerlerden tutturma	DSM
51	Kemer astarını tutturma	DSM
52	Köprü üstlerine ponteriz yapma	Ponteriz makinesi
53	İplik temizleme	El makası
54	Kalite kontrol	El ve göz
55	Son ütü	Ütü

3.2. Makine Parkını Belirleme İşlemleri

NOT: Sevgili öğrenci burada gördüğünüz makine parkı bir örnektir. Atölyenizin fiziki şartlarına, elinizde bulunan makine çeşidine ve sayısına, ayrıca çalışan sayısına göre siz de makine parkı tasarlayıp yerleşimini yapabilirsiniz. Makineler arasındaki malzeme akışını sağlamak için aralarda tekerlekli kasalar bulundurabilirsiniz. Daha modern araçlarla da akış sağlanmaktadır. (Bu örnekleri görmek için olanaklarınız dahilinde hazır giyim atölyelerinde gözlem yapabilirsiniz.)

3.3. Erkek Pantolonu Dikim İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem basamakları	Öneriler
Telalanacak parçaları (cep pervazı, fletolar, kemer parçaları) tela pres makinesinde ya da normal ütü ile yapıştırınız.	Tela ve kumaşın cinsine göre sıcaklık ayarını yapınız. Pres makinesinde ise sıcaklığın yanı sıra pres içinden geçme süresini de ayarlayınız. Küçük bir parça üzerinde deneme yapmanızda fayda vardır.
Cep karşılığına, pervaza, arka pantolonlara (paça, bel hariç), patlete, fletolara ve kemerin tek kenarına overloklerini çekiniz.	Pantolon yan cep karşılıklarına, arka cep fleto parçalarına ve cep ağzı pervaz kenarlarına overlok çekiniz. Bu parçalara overlok çekmeden önce telalarını yapıştırmayı unutmayın. Tela yapıştırma işlemini daha çabuk ve seri yapabilmek için tela yapıştırma presleri kullanılır.

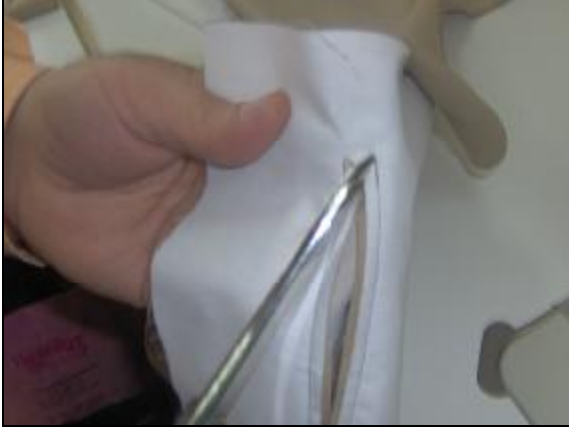
Pervazları ve fletoları işaretli yerlerden ya da ütölleme şablonlarıyla ütöleyiniz.	Bu işlemi yaparken ütüye eliniz çok yaklaşıcağından daha dikkatli olunuz. Kumaşa uygun tela kullanınız ve düzgün yapıştırınız. Fleto kenarlarının daha net ve tok durması için bu parçalara tela yapıştırınız.
Overlok çektiğiniz kemerin bir kenarını ütü ile 1cm'den kırınız.	Kemerin daha düzgün olması için bu gereklidir. Güvenlik önlemlerinizi alınız.
Köprüleri ve biriti bitmiş genişliği 1cm olacak şekilde kıvrıp, ütölüyerek makine çekiniz.	Köprü ve birit gibi çalışmaları tek tek değil, uzun bir şerit halinde hazırlayıp, istenilen uzunluklarda keserek de kullanabilirsiniz.

Arka pensleri (sasonları) işaretli yerlerden dikişiniz.	Kumaşa uygun renk ve kalınlıkta iplik seçiniz. Dikişin kalite niteliklerine uygun olmasına dikkat ediniz. Arka penslerin uzunluğu, genelde fleto cebin içinde kalacak şekilde ayarlanır.
Arka pensleri, pens payları arka ortaya bakacak şekilde ütöleyiniz.	Ütü ısınızı kumaşa göre ayarlayınız. Pens uçlarındaki bollukları ütöleyerek yediniz. Fleto cep çalışılacak yere tela yapıştırma işlemi, cebin daha net görünmesi ve rahat çalışılıp, kumaşın atmaması için yapılır. Buraya yapıştırılacak telanın boyutunu, cep yeri çevresinden en az 2cm fazla olacak şekilde ayarlayınız.
Fleto cep yerine tela yapıştırınız.	Bu telanın şekli dikdörtgen olabileceği gibi, cep üstüne açılacak ilğin daha net olabilmesi için, şekildeki gibi de yapıştırabilirsiniz.

Cep yerini çizerek belirleyiniz. Arka cep alt fleto parçasını ön yüzdeki işaretli yerine ve astarı da pantolonun tersine (altına ve belden itibaren) yerleştiriniz. İşaretli yerden makinesini çekiniz.	Makine dikişini, cep ağzı uzunluğunun bittiği yerde bitiriniz. Fleto cebin eşit ve net olması için, bu aşamada parçaların düzgün yerleşimine ve düzgün makine dikişine dikkat ediniz. Dikiş başlangıç ve bitiminde pekiştirme (zikzak) yapınız.
Arka cep üst fleto parçasını yerleştirerek makine çekiniz.	Buradaki dikiş, cep yeri işaretindeki çizginin tam üstüne gelecek şekilde dikişiniz. Bunu kontrol etmek için yanınızda bir ölçü aleti ve toplu iğne bulundurunuz. Fleto dikişleri bittikten sonra arka yüzden iki dikişin paralellliğini kontrol ediniz. İki makine dikiş arasındaki mesafe fleto genişliği kadar olmalıdır. Aksi takdirde fletoya bırakılan aralıktan büyük olur. Parçalar üst üste biner ya da fleto aralıktan küçük olur ve cep ağzında açıklık kalır.

Cebi ortadan keserek çıtlatınız, kenarlara doğru dikkatli bir şekilde üçgen çıtlatmalar yapınız.	İnce ve keskin uçlu bir makas kullanınız. Makine dikişinin tam bittiği yerde kesme işlemini bitiriniz. Aydınlık bir ortamda çıtlatma işlemini yapınız. Fleto cep çalışması, günümüzde birçok firmada fleto makinesiyle yapılmaktadır. Olanaklarınız dahilinde, hazır giyim firmalarını ve fuarları ziyaret ederek alanınızda olan gelişmeleri takip ediniz.
Fleto parçalarını pantolonun arka tarafına çeviriniz. Cep şeklini düzeltiniz ve üçgenleri makinede pekiştiriniz.	Çevirme işlemini yaparken bütün detayları önemseyiniz. Cep fletoları arası açık kalmayacak şekilde ayarlayınız.
Cep ağzını, esnetmeden ve net bir şekilde ütöleyiniz.	Her işlemin bitiminde ütöleme yapınız. Ara ütölemeler, ürünün net çalışmasını sağladığı gibi iş akışı sürecinde oluşabilecek hataların zamanında tespit edilmesini sağlar. Cep ağzını, küçük cep pres ütülerıyla de presleyebilirsiniz.

Fleto cep kenarlarına ponteriz dikiş yapınız.	Bu dikiş ponteriz makinesiyle yapılabildiği gibi düz sanayi makinesiyle çima da yapılabilir. Sektörde programlanabilen, daha fonksiyonel ponteriz makineleri vardır.
Karşılık parçasını cep astarına tutturunuz. Fleto cep üzerine ilik açınız ve düğme dikişiniz.	Karşılık parçasının kenarını ya overlokla ya da kıvrarak temizledikten sonra cep astarına monte ediniz. Fleto karşılık parçasını cep torbasının üzerine dikmezseniz cep açıldığında torba parçası gözükecektir. Estetik olarak hoş durmayacaktır. Pantolon dikim tekniklerine uyunuz. İlik düğme çalışmasını, cep torbası açıkken çalışmanız durumunda cep torbası üzerine ilik düğme dikiş görüntüsü çıkmayacaktır.
Cep torbasının tersinden, fleto üst parçasının dibinden makine çekiniz.	Bu dikiş mutlaka yapınız. Aksi takdirde üst fleto ile bel arasında boşluk kalır. Bu dikişin pantolon kumaşını tutmamasına dikkat ediniz.

Size önerilen tekniklerden bir tanesini kullanarak cep torbasını kapatınız. Cep torbası etrafına overlok ya da biye çekiniz.	Arka cep torbasını kapatmak için birçok teknik vardır. Bunlardan biri, tulum şeklinde çalışmaktır. Yani tersinden dikip yüzüne çevirerek gaze dikişi dikmektir. Diğer bir yöntem ise cep torbasının etrafına ya overlok çekmek ya da biye çevirmektir. Yeniliklere açık olunuz. Dikiş tekniklerine uygun ve düzgün çalışınız. Kullandığınız makinelerin ayarlarını kontrol ediniz
Cep torbasının üst kısmını bele tutturunuz.	Kemer takılırken kayma yapmaması için torba parçasını pantolon beline tutturunuz. Çekme ya da bolluk kalmamasına dikkat ediniz.

Pantolon diz astarını, ön pantolona tersinden yerleştiriniz.	Pantolon diz astarının, diz kısmına gelecek yerini ya sürfile makası ile keserek temizleyiniz ya da kesim yaparken astarın kenar dokumasına getiriniz. Diz astarı keserken, pantolondan biraz daha geniş yani 2cm daha paylı kesmeyi unutmayınız. Diz astarını ön pantolon üzerine koyarak kontrol ediniz.
Diz astarını, cep ağzı ve diz hattı açıkta kalacak şekilde diğer yerlerini ön pantolon parçalarına tutturunuz.	Diz astarını tuttururken kasma ya da bolluk kalmamasına dikkat ediniz. Diz astarının bir kenarını tutturduktan sonra diğer kenarı tuttururken kasma yapmaması için diğer ucunu hafifçe katlayınız.
Ön pantolon pilisini, yan dikişe doğru ütöleyiniz.	Pantolon bitmiş ütüsünü yaparken ütü kat izi bu pilinin devamı olacağından dikkatli şekilde ütöleyiniz.

Pantolon yan cebinin cep ağzına cep pervazını dikiş. Bu işlemi yaparken alta cep torbası, araya pantolon ve üste cep pervazını koyarak makine çekiniz.	Cep pervazı kendinden çalışılabilir.
Payları beden yönüne ütöleyerek, cep ağzına çima çekiniz.	Cep ağzında üstte dikiş yapmak istemiyorsanız, payları pervaz yönüne ütöleyerek, pervazın üstüne çima çekiniz. Dikim tekniklerine uygun çalışınız.
Pervaz parçasını tersine çevirerek ütöleyiniz.	Ütüleme kurallarını dikkate alınız.

Pervaz parçasını cep torbasına tutturunuz.	Pervaz parçası kumaş dokuma kenarına getirilerek kesim yapıldıysa kenar temizlemeye gerek yoktur. Ancak dokuma kenarı değilse ya overlokla temizleyin ya da 1cm kıvrarak cep torbasına tutturunuz. Cep torbasının, pervaz parçası altında toplama yapmamasına dikkat ediniz.
Cep karşılığını, cep torbası üzerinde, cebin karşısına ve aynı yüze gelecek şekilde yerleştiriniz ve makine çekiniz.	Cep karşılığını cep torbasına monte etmeden önce yan ve bel kenarı hariç overlok çekmeyi unutmayınız. Ya da karşılık parçasının kenarını içe kıvrarak cep torbasına dikiş. Buradaki işlem aynı zamanda reçme makinesiyle de yapılabilir. Bu durumda overloğa gerek yoktur. Reçme, kenarları temizlerken aynı zamanda tutturma işlemini de yapar.
Cep ağzını, cep karşılığının üzerine çıt işaretlerine uygun yerleştiriniz ve yaklaşık cep bitiminden 2cm aşağıdan payı çıtlatınız.	Cep ağzını çıtlara dikkat ederek cep karşılığının üzerine kapatınız. Çıtlatma işlemini yaptığınızda, cep torbasını daha rahat dikebilirsiniz.

Cep torbasını, cep karşılık parçası üste gelecek şekilde ters çeviriniz. Cep altını gaze dikişi genişliğinde makine çekiniz.	Eğer cep torbasını tulum çevirmeyecek, overlok ya da biye ile temizleyecekseniz torbayı ters çevirmenize gerek yoktur. İyi bir gözlemci olunuz.
Cep torbasını yüze çevirerek alt çevresine gaze dikişi yapınız.	Burada yaptığınız gaze dikişini, cep torbası içindeki payları içine alacak şekilde dikmeye dikkat ediniz. Yani İngiliz dikişinde olduğu gibi çalışınız. Detaylara önem veriniz.
Cep torbasını ön pantolon beline tutturunuz.	Torba parçasını bele tuttururken, kasma ya da bolluk kalmamasına dikkat ediniz. Dikim tekniklerine ve işlem sırasına uygun çalışınız.

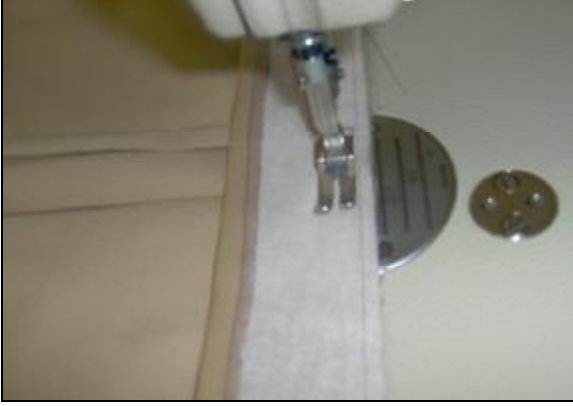

Cep torbasını ütüleyiniz.	Eğer ön pantolonda pili yerine pens olsaydı ön cep astarı bütün çalışılırdı. Yani torbanın ucu patletin altına kadar uzatılırdı. Bolluk ya da kasma olmamasına dikkat ediniz. Pantolon dikerken detayları önemseyiniz. Pantolon dikim tekniklerine uyunuz.
Pantolon cep ağzının başlangıç ve bitimine sağlamlaştırma yaptıktan sonra yüzünden ütüleyiniz.	Cep ağzlarına makine ile sağlamlaştırma yaparken enine doğru yapınız. Ponteriz makinesi ile de yapabilirsiniz. Pantolon cebini ütülerken kumaşta parlama yapmaması için bol buhar vererek ütüleyiniz. Her işlemten sonra ara ütü yapmayı ihmal etmeyiniz.

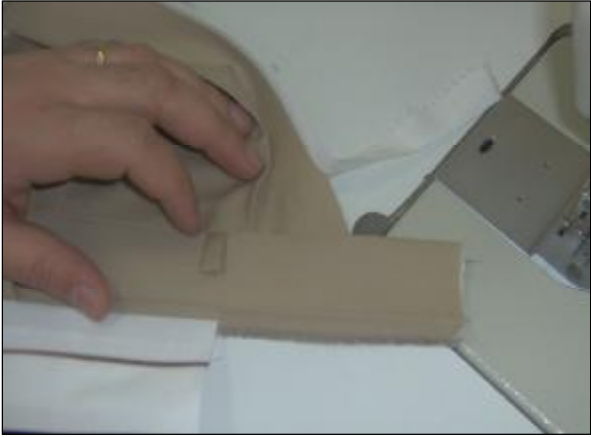
Ön pantolon overloğunu yapınız (bel ve paçayı hariç tutunuz). Fermuarı sağ ön pantolon patlet payına dikişiniz.	Fermuarı yerleştirirken, alt demirli kısmı patlet boyu çitından yaklaşık 1cm yukarıda kalacak şekilde yerleştiriniz. Bu yerleşim, pantolonun fermuarını daha rahat kullanmak için yapılmaktadır. Dikişin fermuar dişlerinin dibinden olmasına dikkat ediniz. Sağ patlet üzerinde makine dikişini görmek istemediğinizde bu şekilde çalışınız. Dikişin görünmesini isterseniz; fermuarı önce sağ patlet parçasına dikişiniz. Sonra sağ ön pantolonu 1cm'den ütüyle kırınız ve fermuarı araya alarak çima çekiniz.
Fermuar araya gelecek şekilde altına patlet parçasını koyarak makine çekiniz.	Ön pantolon ile patlet parçasını aynı hizaya getirerek makine çekiniz.

Sağ patleti ütöleyiniz.	Fermuar dikişinde büzülmeler olmaması için ütöleme yapınız. Ütü, zarar görmemesi için, metal kısımlara sert bastırmayınız.
Sol patleti sol öne dikiş, payları patlet yönüne ütöleyerek çima çekiniz. Terse katlayarak ütöleyiniz.	
Sol patlet kenarını biye ile temizleyiniz. Kemer takımını etkilememesi için 2–3 cm aşağıda biye çalışmasını yarım bırakınız. Biye parçasının ucunu kemer çıkıntısının etrafına da gelecek şekilde uzun bırakınız.	Sol patletin kenarına, verev kesilmiş ceplik kumaştan şeridi dikerek biye çalışınız. Bu işlemi biye makinesiyle yapacaksınız; biye çalışmasını kemer çıkıntısını çalıştıktan sonra yapınız.
Ön arka pantolon yanlarını, çıtlar birbirini takip edecek şekilde birleştiriniz. Pantolon yanlarını birleştirirken, yan cep bitim yerine sağlamlaştırma dikişi (zikzak) yapınız.	Çıtlar üst üste gelecek şekilde yan dikişi makine çekiniz. Paça, diz, basen ve bel hattındaki çıtlar birbirini tutacak şekilde dikiş. Paçalarda dönme yapmamasına dikkat ediniz. Erkek pantolonunda cep çok fazla kullanıldığı için, pantolon yanlarını birleştirirken cep sonlarını sağlamlaştırmayı çok iyi yapınız. Kullanımda en çok sökülmelerin buralarda olduğu görülmektedir.

Pantolon yan dikiş paylarını ikiye açarak ütöleyiniz.	Pantolonu ütü masasına yerleştirerek dikiş açma ütüsünü yapınız. Sektörde bu işlemi yapmak için özel geliştirilmiş pantolon dikiş açma ütöleri vardır. Pantolon paçaları, bu özel ütü masalarına tersi dış tarafa gelecek şekilde giydirilir ve dikiş payları ikiye açılarak ütülenir. Ütü ısısına dikkat ediniz. Gerekli güvenlik tedbirlerini alınız.
Köprüleri, işaretli yerlerden pantolon beline tutturunuz.	Pantolon ile köprülerin yüz tarafları birbirine bakacak şekilde yerleştiriniz. Daha önceden belirlediğiniz yerlere köprüleri yerleştiriniz.
Kemer bedene yerleştirirken; pantolon kemeri tokasına takılan biriti, sol patlet üstü dikişine gelecek şekilde yerleştiriniz.	Birit yerini önceden belirleyiniz. Erkek pantolonu için vazgeçilmez ve fonksiyonel olan bu parçayı köprülük parçalarından kesiniz. Detaylara önem veriniz.

Kemerin pantolona verilen paylardan çıtlara dikkat ederek dikiş.	Kemerin kıvrımadığınız kenarını, pantolon beline dikiş. Dikiş paylarından dikiş.
Patletin içe dönecek yerinin, dikiş payını çıtlatınız.	Buradaki işlemde; patlet parçası içeriye katlandıktan sonra, kemerin çıkıntısı çalışılacağından, bu çıtlatmayı yaparken sadece dikiş payını çıtlatınız. Detayları önemseyiniz.
Dikiş paylarını ikiye açarak ütöleyiniz.	Kemerin açma ütüsünü yaparken ütü masasına geçirerek ütöleyiniz. Dikiş paylarındaki fazlalıkları, kalınlık yapmaması için düzelterek kesin.

Kemer i ütüledikten sonra, köprülerin alt kısımlarına bolluk bırakarak ve tersinden sağlamlaştırma dikiş i yapınız.	Kemerin bundan sonraki aşamalarını daha net çalışabilmek için kemer ütüsünü yapınız. Ponteriz makinesinin bulunmadığı durumlarda, köprüleri bu şekilde sağlamlaştırınız.
Köprüleri kemerin üst dikiş payına tutturunuz. Köprüleri tuttururken, kemer kullanımında rahat olması için biraz bolluk bırakınız.	Ütüde kırdığınız payı açarak köprüleri tutturunuz. Köprülerin üst kısmını kemere sabitlerken biraz bolluk bırakınız. Burada kullanılan bolluk aksesuar olarak kullanılan kemerlerin daha rahat geçebilmesi içindir. Diğer bir yöntem; kemer tamamen bittikten sonra, kemerin üstüne kıvrarak ponterizle ya da düz sanayi makinesiyle sabitlemektir. Ancak bu yöntemde ilaveten bir de köprü ucu kesme makinesi ihtiyacı doğacaktır.
İç paçayı birleştiriniz.	Parçaların kaymamasına ve çitlara dikkat ediniz.

Kemer astarını kemere dikiş.	Kemer astarı ile kemeri yüz yüze kapatarak makine çekiniz. Kemer astarını birleştirirken kederde ütü ile kıldığınız hattın yararlanınız. Dikim tekniklerine uygun çalışınız.
Kemer astarını ön orta hizasına kadar dikiş. Kemer astarının kenar temizlemek için 1cm terse çevirerek dikme işlemini bitiriniz.	Kemer astarını, kemer çıkıntısının altına dikmeyiniz. Pantolonu kullanım sırasında kemer çıkıntısının altında astarın gözükmesi istenen bir durum değildir. Detayları önemseyiniz.
Sol patlete fermuarı tutturunuz.	Fermuarı kenarından, patlet parçasına tutturunuz. Bu işlemi yaparken patletleri düzgün kapatınız.

Patlet çizim kalıbı kullanarak patlet çizimini yapınız. Sol patlet üstünün dikişini işaretli yerden dikiş.	Aparat kullanarak da bu işlemi yapabilirsiniz. Patlet üstü dikişini dikerken, makinenizin dikiş adımını biraz açınız.
Sağ patlet parçasının altına, ceplik kumaştan astar koyarak çıkıntılı kısma kadar dikiş. Çevirdikten sonra astarın kenarını kıvrarak, patletin dikiş payına tutturunuz.	Sağ patlet parçası ile astarı yüz yüze gelecek şekilde kapatarak makine çekiniz. Dikim tekniklerine uygun çalışınız.
Sağ patlet astarını ütöleyiniz.	Dikişlerin yatışması ve güzel görünmesi için patlet astarını ütöleyiniz.

Ön ağdan başlayarak arka ağı ve kemeri dikiş.	Dikim tekniklerine uygun çalışınız.
Arka ağın dikiş payları arka bele yaklaştıkça artmaktadır. Bu durum erkek pantolonu dikimine özeldir. Arka ağ ihtiyat payını kemer kat yerine kadar dikiş. Astarda dikişi devam ettirirken, kemer dikişinin simetrisini alınız.	
Arka ağ dikiş paylarını ikiye açarak ütüleyiniz.	Pantolonu ütü masasına geçirerek dikiş paylarını daha rahat ütüleyebilirsiniz. Güvenlik kurallarına uyunuz.

Kemer çıkıntısını çıttan yüze katlayınız. Kemer çıkıntı parçasını sol patlet açık durumdayken, patlet üst kenarına kemer dikişi bitimine kadar dikişiniz.	
	Kemerin altına çıkıntı parçası konularak üç kenarından makine çekiniz. Payları düzeltiniz.
Kemer çıkıntısını çevirerek ütöleyiniz.	Kemer çıkıntısını, sivri uçlu bir aletle kenarları net olacak şekilde çeviriniz ve ütöleyiniz. Kemer çıkıntısının şekli değişik tiplerde olabilmektedir. Uç kısmı yuvarlak dönebildiği gibi sivri köşeli ve ya düz köşeli olabilir. Zevkinize göre bu şekillerden birini uygulayabilirsiniz.

Sağ kancayı takarken patlet astarı ile patletin arasına kanca takma makinesinin aparatını takarak işaretli yere kancayı basınız.	Kancayı elle de takabilirsiniz. Yine patlet astarının altında kalacak şekilde kancayı pantolonun yüzünden takınız ve arkadan kanca dışlarını kenarlara eğerek yatırınız. Her iki yöntemde de kancanın arkasını, patlet astarının üzerine getirmeyiniz.
Kemer çıkıntısını aparata yerleştirerek sol kancayı işaretli yere takınız.	Elle takacaksanız da yine kancayı çıkıntı tarafından takınız arkasından kanca dışlarını kapatınız. Yani pantolonun yüzünden gözükmeyecek şekilde takınız.
İlikleri açınız ve düğmelerini dikiş.	Kemerin sağ taraftaki ucuna ve kemer çıkıntısına ilik açınız. Buradaki ilikleri, gözlü ilik olarak açarsanız kullanımı daha rahat olacaktır. Her iki ilğin karşısına gelecek şekilde, pantolonun kendi renginden ve üstten delikli düğme dikiş.

Ağ fodel parçasını hazırlayınız. Etrafını temizledikten sonra patlet astarının altına bir kenarını dikip çevirdikten sonra, iç paça dikişlerine ve arka ağ dikişine pekiştirerek tutturunuz, diğer kenarlarını serbest bırakınız.

Ağ fodeli, pantolon ağının kullanım sırasında daha dayanıklı olması açısından dikilir. Kare ya da oval kesilir ve kenarları biye veya overlok ile temizlenir. Biraz ütü ile esnetilerek ütülendikten sonra tutturulur.

Ağ fodeli, bazen sağ patlet astarı kesilirken uzun bırakılır ve patlet astarının devamı şeklinde de tutturulabilir.

Tutturma işlemi punto, düğme makinesinde de yapılabilir.

Cep torbalarını dikiş paylarına nokta vuruş tekniğiyle tutturunuz.

Özellikle yan cep torbalarının geriye dönme yapmaması için yan dikişe tek bir noktadan tutturunuz.

Kemer iç astarının alt katını bedene, arka yüzüne dikiş çıkmayacak şekilde tutturunuz. Kemer baskı makineniz yoksa düz sanayi makinesi ile masuraya astar renginde ve üst çardağa da pantolon renginde iplik takarak kemerin bel ile birleşim yerinden makine çekiniz.

Kemer astarının alt kısmı iki parçadır. Kemer astarının kalkmaması için, kemer baskı makineniz varsa astarın altta kalan katını pantolona tutturunuz.

Kemer astarı tutturma işlemini dikiş kemer ile pantolonun birleşim hattına gömülerek gözükmeyecek şekilde yapınız.

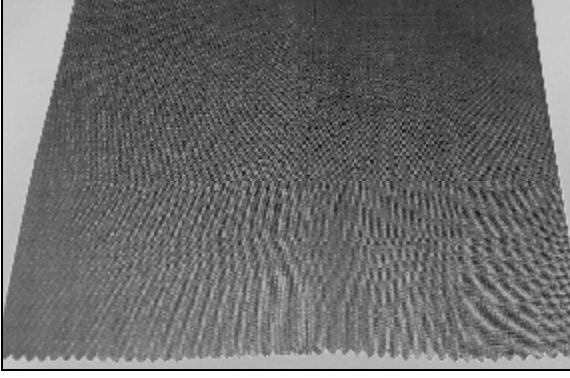
Köprü üstlerine, pantolon yan cep başlangıç ve bitimine, patlet üstü dikişinin bitim yerine ponteriz yapınız.

Ponteriz ipliğinin pantolon renginde olmasına ve asgari çalışma talimatına uyarak ponteriz yapınız.

Ponteriz makinesinin olmadığında bu işlemi, düz sanayi makinesiyle ileri-geri zikzak yaparak çalışabilirsiniz.

Pantolon paçasını overlok çekerek ya da sürfile makası ile keserek açık bırakınız.

Pantolon paçaları müşteri tarafından istenirse baskı makinesiyle paça 2cm'den kıvrılarak kapatılır. Ya da elle hristo teyeli yapılarak paça kıvrımı yapılır.

Pantolonun iplik temizliğini yapınız.

Pantolonun iç ve dış iplik temizliğini yapınız. İplik uçları ve overlok ipliği artıklarını makasla keserek temizleyiniz. Elle koparmayınız.

İplik temizliği yaparken aynı zamanda kalite kontrolünü de yapabilirsiniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek kontrol listesindeki kriterlere göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Erkek pantolonu dikim planını hazırladınız mı?		
İşlem sıralamasını doğru yazdınız mı?		
Makine parkını belirlediniz mi?		
Cep pervazı, fletolar, ve kemer parçalarına tela yapıştırdınız mı?		
Cep karşılığına, pervaza, arka pantolonlara, patlete, fletolara ve kemerin tek kenarına overloklerini çektiniz mi?		
Pervazları ve fletoları işaretli yerlerden ya da ütüleme şablonlarıyla ütülediniz mi?		
Köprüleri ve biriti, bitmiş genişliği 1cm olacak şekilde kıvrıp, hazırladınız mı?		
Arka pensleri (sasonları) işaretli yerlerden diktiniz mi?		
Fleto cep yerine tela yapıştırdınız mı?		
Arka cep fleto parçalarını ve astar parçalarını yerleştirerek makine çektiniz mi?		
Cebi ortadan çıkılarak, köşelere doğru üçgen çıkıltmalar yaptınız mı?		
Fleto parçalarını çevirerek, köşelerdeki üçgenleri makinede pekiştirdiniz mi?		
Fleto cep kenarlarına ponteriz dikişi yaptınız mı?		
Fleto cep üzerine ilik açarak düğme diktiniz mi?		
Fleto üst parçasının dibinden makine çekerek cep torbasını kapattınız mı?		
Cep torbasının etrafını temizlediniz mi?		
Pantolon diz astarını, ön pantolonun tersinden yerleştirerek makinede tutturdunuz mu?		
Ön pantolon pilisini dikerek ütülediniz mi?		
Pantolon yan cebinin cep ağzına cep pervazını diktiniz mi?		
Payları beden yönüne ütüleyerek, cep ağzına çima çektiniz mi?		
Pervaz parçasını cep torbasına tutturdunuz mu?		
Cep karşılığını yerleştirerek makine çektiniz mi?		
Cep torbasını diktiniz mi?		
Fermuarı sağ ön pantolon patlet payına diktiniz mi?		
Sol patleti sol öne diktiniz mi?		

Sol patlet kenarını biye ile temizlediniz mi?		
Ön arka pantolon yanlarını, çıtlar birbirini takip edecek şekilde birleştirdiniz mi?		
Köprüleri, işaretli yerlerden pantolon beline tutturdunuz mu?		
Biriti, sol patlet üstü dikişine gelecek şekilde yerleştirdiniz mi?		
Kemer dikerek köprüleri kemerin üst dikiş payına tutturdunuz mu?		
İç paçayı birleştirdiniz mi?		
Kemer astarını kemere diktiniz mi?		
Sol patlete fermuarı tutturarak patlet üstünün dikişini işaretli yerden diktiniz mi?		
Ön ağdan başlayarak arka ağı ve kemeri diktiniz mi?		
Kemer çıkıntısını çalıştınız mı?		
İşaretli yerlere kancaları taktınız mı?		
İlikleri açarak düğmeleri diktiniz mi?		
Ağ fodel parçasını hazırlayarak ağa tutturdunuz mu?		
Cep torbalarını dikiş paylarına nokta vuruş tekniğiyle tutturdunuz mu?		
Kemer astarı tutturma işlemini yaptınız mı?		
Köprü üstlerine, pantolon yan cep başlangıç ve bitimine, patlet üstü dikişinin bitim yerine ponteriz yaptınız mı?		
Pantolon paçasını overlok çekerek ya da sürfile makası ile kestiniz mi?		
Pantolon ipliklerini kestiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetinin ilgili uygulamalarına dönerek işlemleri tekrarlayınız yoksa sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında, erkek pantolonunda son ütü ve son kontrol işlemlerini, kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Erkek pantolonu ütülemede kullanılan makineleri araştırınız.

4. ERKEK PANTOLONU SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ

4.1. Erkek Pantolonu Son Ütüleme İşlemleri

4.1.1. Pantolon Ütü Talimatı

- Ø Önce pantolonların dikiş açma ütülerini yapınız.
- Ø Teflon ütü altlığı kullanınız.
- Ø Kemer ve cep kısmındaki molaları düzeltiniz.
- Ø Köprü ve askılıkları düzgün bir şekilde aşağı yatırınız.
- Ø Köprü, cep kenarı, pens ve patlet daha kalın olduğu için, diğer kısımlara nazaran daha çok parlar. Bu nedenle ütüyi fazla bastırmadan buhar yardımıyla ütüleyiniz.
- Ø Fermuara ütü basmayınız.
- Ø Cep torbasını ütüledikten sonra cebi ütüleyiniz.
- Ø Pantolona özel ütü makinelerini kullanınız.

4.1.2. Erkek Pantolonu Son İşlemler

Erkek pantolonu üretiminde yapılan son işlemlerde, iplikleri temizleme ve kontrol etme, üst bölümü presleme, paçaların preslenmesi, pantolon ağının altının ütülenmesi, pantolon ağının preslenmesi ve şekillendirme ütüsü işlemleri yapılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Erkek Pantolonu Son İşlemler

İşlem Basamakları	Öneriler
Ütü ısı ve buharını erkek pantolon kumaşına uygun ayarlayınız.	Ütünün altında mutlaka teflon altlık kullanınız.
Pantolonun dikiş paylarını açınız.	
Pantolon cep ütülerini yapınız.	İşletmenizde varsa cep pres ütüsü kullanınız.
Pantolon kemer ütüsünü yapınız.	İşletmenizde varsa kemer pres ütüsü kullanınız. Ütüyü, kanca ve fermuarın elcik kısmına fazla bastırmayınız.

Ütü izini buhar vererek oluşturunuz.	Pantolon ütü çizgisini oluştururken iç ve yan dikişlerin üst üste gelmesine ve ütü kat çizgisinin ön pantolondaki pilinin devamı olmasına dikkat ediniz. İşletmenizde varsa paça pres ütüsü kullanınız.
Pantolon ağı bölümünü ütöleyiniz.	Ütülemeden sonra soğutma yapınız.
Pantolon askısına yerleştiriniz.	

4.2. Erkek Pantolonu Son Kontrol İşlemleri

4.2.1. Duruş Formu Kontrolü

Pantolonda duruş kontrolünün amacı, dikilen bedene uyumunu kontrol etmektir. Pantolon, uygun bedendeki bir kişiye giydirilir. Bel, basen, baldır, ön ve arka ağı ve pantolon boyu ölçülerinin vücuda uyumuna bakılır. Ceplerin, pilinin, yan dikişlerin, patlet, duruşları kontrol edilir. Belirlenen hatalar not edilir. Düzeltmeler yapılır. İkinci bir numune üzerinde tekrar formuna bakılır. Üretimlerde bu hataların olması engellenmiş olur.

4.2.2.Ölçü Kontrolü

Erkek pantolon üretiminde ölçü kontrolünün önemi büyüktür. Sipariş formundaki ölçüler ile pantolon üzerinden alınan ölçüler karşılaştırılır. Tolerans değerleri aşan ölçüler not edilir. Ölçü hatasının kalıp veya dikim aşamasında olup olmadığı belirlenerek düzeltmeler yapılır.

4.2.3.Malzeme Uyum Kontrolü

Pantolonda kullanılan cep torbası, tela, fermuar, iplik, düğme ve gibi malzemelerin kontrol sonrasında kumaşa uyum sağlayıp sağlamadığına bakılır. Örneğin ceplik kumaşın ya da telanın toplanması görüntüyü bozması, fermuar cinsinin kumaşa uymaması, katlanarak görüntüyü bozması ve kullanımı zorlaştırması, ipliklerin zarar görmesi ya da istenilen renkte olmaması, düğmelerin ve kumaş üzerinde duruşunun uygun olup olmadığına bakılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Erkek Pantolonu Son Kontrol İşlemleri

İşlem Basamakları	Öneriler
Diktiğiniz pantolonu, diktiğiniz bedene uygun birine ya da mankene giydiriniz ve bedene uyumunu kontrol ediniz.	Bedene oturmasına ve model özelliğinin gerektirdiği niteliklere uygunluğunu kontrol ediniz.
Patletin şekline, ponterizine, ön ağ gidişine ve dikişine bakınız.	
Kemere, kemer çıkıntısına, düğmeye, iliğe, kancaya, birirlere, pililere, ön ceplere ve basen bölgesindeki yan dikişlere bakınız.	
Kemere, birirlere, arka ceplere, sasonlara (penslere), ilik-düğmeye, ütü çizgisine ve arka dikişe bakınız.	
Yan dikiş, iç dikiş, paça dikişlerin düzgünlüğüne bakınız.	
Bel, basen, baldır, ön ağ ve arka ağın duruşunu ve bedene uygunluğunu kontrol ediniz.	Ağ yüksekliklerinin kişiyi rahatsız edip etmediğine bakınız.
Arka ağ dikişinde, mola olup olmadığına ve dikiş payının düzgünlüğüne bakınız.	
Kemer astarına, etiket yerine ve dikimine, patlet astarına, cep torbalarına ve overlok dikişlerine bakınız.	
Ceplerin simetrisine, boyuna, genişliğine, karşılıklarına, cep torbalarına, cep ağzı netliğine, dikişlerine, ponterizlerine bakınız.	
Kemer genişliğine, kemer çıkıntısına, köprülere, ilik ve düğme yerine, kemer yüksekliğine, kanca pozisyonuna, pile ve sason duruşuna, köprülerin ponterizine ve kemer dikişlerine bakınız.	
Dış ütüsüne, genel yüzeyine, dikişlere, kat yerlerine, ütü çizgilerine bakınız.	
Diktiğiniz pantolon ölçülerini, sipariş formundaki istenen ölçülerle karşılaştırınız. Tolerans değerleri aşp aşmadığını kontrol ediniz.	
Erkek pantolonu yardımcı malzemelerinden, cep torbasının, diz astarının ve telanın çekme, toplama yapıp yapmadığına bakınız.	Kumaşınıza uygun malzeme kullanınız.
Fermuarın kumaşa uygunluğuna bakınız.	Kumaşta iz yapmayacak, sağlam ve kaliteli fermuar kullanınız.
İplik kalınlığının ve renginin kumaşa uygunluğunu kontrol ediniz.	Erkek pantolonu dikimine uygun iplikler kullanınız.

4.3. Erkek Pantolonu Kritikler Doğrultusunda Düzeltme İşlemleri

Kalıpta düzeltme: Ölçü kontrolleri sonucunda istenen ölçüler ile giysi üzerindeki ölçülerde bir uyumsuzluk var ise kalıpta düzeltmeler yapılır.

Malzemede değişiklik yapma: Malzemelerde bir uyum sorunu olduğunda malzemede değişiklik yapılır.

Dikiş tekniklerinde değişiklik: Dikimde kullanılan teknikler kumaşa ya da diğer malzemelere uymayabilir. Böyle durumlarda dikiş tekniklerinde değişiklikler yapılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Erkek Pantolonu Kritikler Doğrultusunda Düzeltme İşlemleri

İşlem Basamakları	Öneriler
Yaptığınız ölçü kontrolleri sonucunda, istenen ölçüler ile bitmiş ürün üzerindeki ölçüler arasında bir uyumsuzluk varsa bu bilgileri kalıpta düzeltme yapmak üzere kalıp bölümüne bildiriniz.	Kalıpları siz hazırladıysanız, bu sonuçlara göre kalıpta düzeltme yapınız.
Kumaş ile malzemeler arasında gözle görülür bir uyumsuzluk varsa malzeme değişikliği yapınız.	Malzeme değişikliği yapmadan önce öğreticinizin görüşüne başvurunuz.
Pantolonda kullandığınız dikim tekniklerinde bir problem yaşanırsa dikim tekniklerini değiştiriniz.	Pantolon dikiminde, örneğin çima dikişi yan dikiş paylarını tutmada yetersiz kalıyorsa çima /gaze dikişi yapma gibi bir dikim tekniği değişikliğine gidebilirsiniz.
Pantolonu, kontrol edilecek yerler konusundaki sıraya göre kontrol ediniz.	Kontrollerinizi yaparken aydınlık bir ortamda ve dikkatli yapınız.
Varsa değişiklik yapılacak yerleri belirleyiniz.	Karar verme yetkisi kimde ise ona bildiriniz.
Pantolon için geçerli olan kritikleri çok iyi öğreniniz.	İyi bir gözlemci olunuz. Dikkatli olunuz ve detaylara önem veriniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek kontrol listesindeki kriterlere göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Pantolon ütü talimatına göre pantolon ütüsünü yaptınız mı?		
Duruş formu kontrolünü yaptınız mı?		
Ölçü kontrolünü yaptınız mı?		
Malzeme uyum kontrolünü yaptınız mı?		
Kritikler doğrultusunda varsa, kalıpta, malzemedede ve dikiş tekniğinde düzeltme yaptınız mı?		
Son kontrolünü yaptınız mı?		
Düzenli çalıştınız mı?		
Size verilen süreyi iyi kullanarak işinizi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetinin ilgili uygulamalarına dönerek işlemlerinizi tekrarlayınız. Yoksa modül değerlendirmeye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu modül ile kazandığınız bilgileri aşağıdaki soruları cevaplayarak değerlendiriniz.

1. “Giysinin teknik çiziminin ve model tanımlamasının yapıldığı, giysinin kaç parçadan oluştuğu ve malzeme örneklerini gösteren formdur” tanımı aşağıdakilerden hangisine aittir?
A) Dikim planı
B) Kalite nitelikleri
C) Model analizi
D) Pastal resmi
2. Aşağıdaki ceplerden hangisi, klasik erkek pantolonunda uygulanmaz?
A) Körüklü cep
B) Pantolon yan cebi
C) Çift taraflı fleto cep
D) Tek taraflı fleto cep
3. Aşağıdakilerden hangisi erkek pantolonunda uygulanan cep torbası temizleme tekniklerinden biridir?
A) Torbayı tulum çevirme + üstüne gaze çekme
B) Torba etrafına biye çekme
C) Torba etrafına 3 iplik overlok + makine çekme
D) Hepsi
4. Erkek pantolonunda, aşağıdaki yerlerden hangisine biye çalışılmaz?
A) Sol patlet kenarına
B) Arka ağ dikiş payına
C) İç paça birleşim paylarına
D) Cep torbaları etrafına
5. Aşağıdakilerden hangisi erkek pantolonunda kullanılan, yardımcı bir malzeme değildir?
A) Cep astarı
B) Tela
C) Biyelik kumaş
D) Pantolon kumaşı

6. Erkek pantolonu dikim sırasında aşağıdakilerden hangisine tela yapıştırılmaz?
- A) Kemer parçasına
  - B) Pantolon diz astarına
  - C) Patletlere
  - D) Cep yerine
7. Erkek pantolonunda kontrol yaparken aşağıdakilerden hangisine bakılır?
- A) Ön ceplere bakılır.
  - B) Kemere bakılır.
  - C) Kemer çıkıntısına, birite ve köprülere bakılır.
  - D) Yukarıdakilerden hepsine bakılır.
8. Arka pantolonda çift filetolu iki cep çalışıldığında kaç fileto parçası kesilerek hazırlanır?
- A) 4 parça
  - B) 8 parça
  - C) 3 parça
  - D) 6 parça
9. Fleto cep çalışmasında aşağıdakilerden hangisi mutlaka yapılmalıdır?
- A) Fleto genişliği kadar aralık, bırakılarak fleto parçaları dikilmelidir.
  - B) Fleto parçaları kesilirken verevden kesilmelidir.
  - C) Fleto cep astarı, pantolonun kendi kumaşından olmalıdır.
  - D) Fleto cep torbasına tela yapıştırılmalıdır.
10. Aşağıdakilerden hangisi erkek pantolonu dikiminde kullanılmaz?
- A) Diz astarı
  - B) Kemer astarı
  - C) Agra / kopça
  - D) Ağ fodeli

CEVAP ANAHTARLARI

MODÜL DEĞERLENDİRME SORULARI CEVAP ANAHTARI

1	C
2	A
3	D
4	C
5	D
6	B
7	D
8	A
9	A
10	C

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetlerinin ilgili konularına dönerek tekrarlayınız.

Modüldeki öğrenme faaliyetleri ve modül değerlendirmede sorulan soruları başarı ile tamamladıysanız öğretmeninizle iletişim kurarak diğer modüle geçiniz.

OKUMA PARÇASI

Spor Giyimde Şıklık İçin Bazı İpuçları*

- ✓ Spor giyimde şıklık çaba ister; çünkü şıklık, estetikle sağlanır.
- ✓ Spor giyimde ceketle pantolon farklı renklerde olur. Koyu lacivert bir blazer ile daha açık tonda bir gri pantolon uygundur.
- ✓ Ceket ve pantolon farklı desenlerde olabilir.
- ✓ Giyilecek gömleğin biçim ve rengi de önemlidir; lacivert ceketle kırmızı, yeşil, mor ve kahverengi gömlek renk uyumsuzluğuna bir örnektir.
- ✓ Çizgili gömlek ancak ceket düzse uygundur.
- ✓ Spor ceketle en ciddisinden en fantezisine kadar çeşitli kravatlar takılabilir. Yeter ki ceketle kravat arasında estetik bir uyum olsun.
- ✓ Blazerle kalın fitilli kadife pantolon uygun düşmez.

Pantolonun Seyahati* *

- ✓ Pantolonun ceplerini boşaltın.
- ✓ Bavulun içine, kemer kısmı bavulun ortasına gelecek şekilde serin. Paçalar bavuldan taşsın.
- ✓ Eğer iki pantolon alırsanız, öbürünü de ters yönde aynı biçimde serin.
- ✓ Pantolonların üstüne, diğer giysilerinizi yerleştirin.
- ✓ Bundan sonra, pantolon paçalarını diğer giysilerin üzerini saracak şekilde bavulun içine alın. Veya pantolon, bavulun yatay uzunluğu izin verdiği kadar bir uzunlukta en alta ikiye katlanarak da konabilir.
- ✓ Kemerleri, bavulun yan iç çeperi boyunca uzunlamasına serin. Ya da kemer rulo yapılarak bavulun köşelerine de konulabilir.

Erkek Giyiminin Kullanım Ve Bakımı***

- ✓ Pantolonlar, mutlaka pantolon askısıyla uzunlamasına asılmalıdır. Pantolonlar ikiye katlanarak da asılabilir. Ancak kıvrım yerinde kırışıklık olacaktır.
- ✓ Pantolonların haftada bir kere ütülenmesi yararlı olur.
- ✓ Ceket katiyen ense kısmındaki askılıktan asılmamalı ve mutlaka bir askılığa asılmalıdır.
- ✓ Takım elbiseyi naylon torbada saklı tutmayınız. Taşınma amacıyla kısa bir süre için naylon torba kullanılabilir. Ancak süre uzarsa elbise, hava almayacak, rengi donuklaşacaktır.
- ✓ Aynı şekilde, elbiseleri birbirine çok yakın ve sıkışık koyarsanız, hava almalarını engellemiş olursunuz.
- ✓ Saklama ısısı da önemlidir. Çok sıcak, çok soğuk, çok kuru ve çok nemli ortamlar elbisenin kumaşını bozar.
- ✓ Ceketlerin de ayda bir ütülenmesi yerinde olur.
- ✓ Elbise dolabı için en uygun ağaç sedir ağacıdır.
- ✓ Elbiseler yılda bir-iki kez kuru temizlemeye verilmelidir.

* Giyim Kültürü Notları: 2 (Mithat Selection)

** Giyim Kültürü Notları: 5 (Mithat Selection)

***Giyim Kültürü Notları: 1 (Mithat Selection)

KAYNAKÇA

- Ø AĞAÇ, Saliha ve Birsen Gül Çileroğlu, **Kalite Kontrol 1 Kalite ve Kalite Kavramları Hazır Giyim Üretiminde Ana ve Yardımcı Malzeme Kontrolü**, Ya-Pa Yayın Pazarlama San. ve Tic. A.Ş., İstanbul (2004).
- Ø AĞAÇ, Saliha ve Şule ÇİVİTÇİ, **Kalite Kontrol 2 Hazır Giyim Üretim Sürecinde Kalite Kontrol**, Ya-Pa Yayın Pazarlama San. ve Tic. A.Ş., İstanbul (2004).
- Ø BAYRAKTAR Fatma, **Giyim**, Sim Matbaası, Ankara, 1993.
- Ø Birsen Çileroğlu, Ağaç Saliha Ağaç, **Sipariş Formu Hazırlama**, YA-PA Yayınları, İstanbul, 2006.
- Ø MEB KOMİSYON, **Kalite Kontrol Sistemleri**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1994.
- Ø MEB KOMİSYON **Tekstil Uygulama**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1994.
- Ø Koca Fatma ve Koç Emine Temel Dikiş Teknikleri 1 Etek-Pantolon, Kök Yayıncılık, Ankara, 2006.
- Ø TAŞPINAR H.Cahit **Hazır Giyimde Tela Seçme ve Kullanma**, İTKİB Eğitim Şubesi, İstanbul.2003.
- Ø ÖZTÜRK Zehra, **Cep Çalışma Teknikleri**, METGE, Ankara, 2002.
- Ø YAKARTEPE Mehmet, Zerrin Yakartepe, **Konfeksiyon Teknolojisi**, Tekstil ve Konfeksiyon Araştırma Merkezi, İstanbul, 1995.

TEKSTİL FİRMALARI

1. Akın Tekstil
2. Sartoria
3. B.C.S Belpant
4. İpar Tekstil
5. Mithat Giyim